

Toepassingsprofiel reactieve interventie

Versie 0.98.2-kern
Geonovum – KOOP

Datum 14 februari 2020

Colofon

Omgevingsdocument	reactieve interventie
Identificatie	ri
Versie	0.98.2-kern
Projectnaam	STandaard Officiële Publicaties met ToepassingsProfielen voor OmgevingsDocumenten (STOP/TPOD)
Projectnummer	PR33
Contactpersoon	Sandra van Wijngaarden
Auteur(s)	DSO project 33

Versiehistorie

Versie	Datum	Wijziging
0.98.2-kern	14-02-2020	Paragrafen 2.1 en 2.2 Beschrijving reactieve interventie geactualiseerd n.a.v. gewijzigde regelgeving
0.98.2-kern	14-02-2020	Paragraaf 2.3 Tijdelijk regelingdeel als (technisch) alternatief voor meervoudig bronhouderschap toegevoegd en beschreven
0.98.2-kern	14-02-2020	Paragraaf 5.4 Beschrijving en norm voor standaardindeling reactieve interventie toegevoegd

Inhoud

A	Uitgangspunten voor de modellering	7
1	Inleiding	8
1.1	Aanleiding	8
1.1.1	Nieuw stelsel omgevingsrecht	8
1.1.2	LVBB, Overheid.nl en DSO-LV	8
1.2	STOP, IMOW en TPOD	9
1.3	Leeswijzer	10
2	Inhoudelijke aspecten van de reactieve interventie en meervoudig bronhouderschap	12
2.1	Kenschets rechtsfiguur	12
2.2	Algemene kenmerken reactieve interventie	12
2.3	Reactieve interventie en meervoudig bronhouderschap	14
2.3.1	De reactieve interventie	15
2.3.2	Meervoudig bronhouderschap	16
2.3.2.1	Beoogde werking van meervoudig bronhouderschap	16
2.3.2.2	Besluitvorming over meervoudig bronhouderschap	16
2.3.2.3	Het concept 'tijdelijk regelingdeel'	17
2.3.2.4	Het concept 'tijdelijk regelingdeel' als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap bij de reactieve interventie	18
2.3.2.5	Niet meer tonen van het tijdelijk regelingdeel	21
2.4	Overgangsfase	21
3	Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten	22
3.1	Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van omgevingsdocumenten ...	22
3.2	Omgevingsdocumenten met en zonder regels	22
3.3	Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde Regeling	22
3.4	Annoteren	23
3.5	Waardelijsten	23
3.6	Presentatiemodel	23
3.7	Muteren en consolideren	25
3.8	Metadata	25
3.9	Van plan tot publicatie	25
3.9.1	Het aanleverproces	25
3.9.2	Raadplegen	25
3.9.2.1	Raadplegen in het officiële publicatieblad	25
3.9.2.2	Raadplegen in DSO-LV	26
B	Modellering van de reactieve interventie	27
4	Besluit, besluitonderdelen en reactieve interventie	28
4.1	Besluit en besluitonderdelen	28
4.1.1	Toelichting	28

4.1.2	Norm	29
4.2	De actuele geldende versie van de reactieve interventie.....	29
4.3	De geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie	29
5	Toepassing van het IMOP-tekstmodel op omgevingsdocumenten	30
5.1	Soorten tekststructuur	30
5.2	Specificatie van de Vrijetekststructuur	30
5.2.1	Tekstelementen voor het lichaam van de reactieve interventie.....	30
5.2.1.1	Toelichting	30
5.2.1.2	Norm	30
5.2.2	Tekstelementen voor de overige onderdelen van de reactieve interventie.....	31
5.2.2.1	Toelichting	31
5.2.2.2	Norm	31
5.3	Standaardindeling reactieve interventie	31
5.3.1	Toelichting	31
5.3.2	Norm	33
5.4	Verwijzing	33
5.4.1	Toelichting	33
5.4.2	Norm	34
6	Het Informatiemodel Omgevingswet.....	35
6.1	Inleiding	35
6.2	De hoofdlijnen van IMOW voor omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur	35
6.2.1	FormeleDivisie en Tekstdeel	35
6.2.2	Informatieobject en Noemer	35
6.2.3	Locatie.....	37
6.2.4	Werkingsgebied	37
6.2.5	Annoteren met IMOW-objecten	37
6.3	Het IMOW-UML-diagram	38
6.3.1	Het IMOW-UML-diagram voor omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur	38
6.4	Annoteren met IMOW-objecten: de objecten en hun attributen in detail beschouwd	38
6.4.1	Objecttype FormeleDivisie	39
6.4.1.1	Toelichting op de toepassing.....	39
6.4.1.2	Definitie	39
6.4.1.3	Norm	39
6.4.1.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten.....	39
6.4.1.5	Toepassing presentatiemodel.....	40
6.4.2	Objecttype Tekstdeel	40
6.4.2.1	Toelichting op de toepassing.....	40
6.4.2.2	Definitie	40
6.4.2.3	Norm	40
6.4.2.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten.....	41
6.4.2.5	Toepassing presentatiemodel.....	41
6.4.3	Objecttype Locatie	41
6.4.3.1	Toelichting op de toepassing.....	41
6.4.3.2	Definitie	42
6.4.3.3	Norm	43

6.4.3.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten.....	44
6.4.3.5	Toepassing presentatiemodel.....	45
6.4.4	Objecttype Geometrie.....	45
6.4.4.1	Toelichting op de toepassing.....	45
6.4.4.2	Definitie.....	45
6.4.4.3	Norm.....	45
6.4.4.4	Toelichting op de attributen en de waardelijsten.....	45
6.4.4.5	Toepassing presentatiemodel.....	45
6.5	Het niveau van annoteren	46
6.6	Verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status voor instrumenten met Vrijetekststructuur	46
C	Bijlagen.....	47
Bijlage 1	Begrippenlijst	48
Bijlage 2	Ontwerpkeuzen.....	49

A Uitgangspunten voor de modellering

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het motto van de Omgevingswet is 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Met benutten wordt bedoeld het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen. Bij beschermen gaat het over het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

1.1.1 Nieuw stelsel omgevingsrecht

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien en wordt het fundament van het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht gelegd. Met het vernieuwen van het omgevingsrecht wil de wetgever vier verbeteringen bereiken:

- Het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik.
- De leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving.
- Een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken.
- Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.

Voor de realisatie van deze doelen biedt de wetgever diverse juridische instrumenten, waaronder de omgevingsdocumenten die verschillende bevoegde gezagen in staat stellen besluiten te nemen die ingrijpen in de leefomgeving. De belangrijkste omgevingsdocumenten zijn:

- Algemene Maatregel van Bestuur (Rijk)
- Ministeriële Regeling (Rijk)
- Omgevingsvisie (Rijk, provincies en gemeenten)
- Omgevingsverordening (Provincies)
- Waterschapsverordening (Waterschappen)
- Omgevingsplan (Gemeenten)
- Projectbesluit (Rijk, provincies en waterschappen)
- Programma (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen)

1.1.2 LVBB, Overheid.nl en DSO-LV

Omgevingsdocumenten moeten om werking te kunnen hebben, worden bekendgemaakt respectievelijk gepubliceerd. Daartoe moeten ze worden aangeleverd aan de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaarstellen (verder: LVBB). De LVBB verzorgt vervolgens de bekendmaking van de besluiten en de consolidatie van wijzigingsbesluiten in de (geconsolideerde) Regeling. Beide worden geplaatst op het internetportaal www.overheid.nl: de bekendmaking van de besluiten komt op officiëlebekendmakingen.nl in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag en de geconsolideerde Regeling in de nationale respectievelijk lokale regelingenbank. De geconsolideerde Regeling (in IMOP-termen: de Toestand) wordt doorgeleverd aan de hierna te bespreken DSO-LV. Deze processen en de resultaten daarvan zijn nader beschreven in paragraaf 3.9.

Digitalisering is een ander belangrijk instrument voor het behalen van de vier verbeterdoelen. De Omgevingswet bevat de grondslagen voor de Landelijke Voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (verder: DSO-LV). Daarmee is de juridische basis gelegd voor de ontwikkeling van DSO-LV en kunnen er regels worden gesteld over onder andere gemeenschappelijke definities in de standaarden en voorzieningen die onderdeel zijn van het stelsel.

DSO-LV zorgt voor samenhangende, eenduidige en toegankelijke informatie van goede kwaliteit en draagt bij aan de verbetering van het stelsel van het omgevingsrecht. Het stimuleert een snellere en integrale besluitvorming onder de Omgevingswet en vergroot het gebruikersgemak.

DSO-LV biedt het digitale loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat kan en mag in de fysieke leefomgeving: het Omgevingsloket. Via het Omgevingsloket kunnen zij:

- vergunningen aanvragen en meldingen doen;
- zien welke regels en beleid van toepassing zijn op een locatie. De basis hiervoor zijn de omgevingsdocumenten, waaronder omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en omgevingsplannen, projectbesluiten, AMvB's, MR en op termijn ook programma's;
- (op termijn) informatie raadplegen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, zoals gegevens over water- of luchtkwaliteit en geluidbelasting.

Om aan deze doelstellingen van DSO-LV te kunnen voldoen, is het nodig om de omgevingsdocumenten *machineleesbaar* te maken en de gebruikte gegevens *uitwisselbaar* te maken. Dat betekent dat de omgevingsdocumenten vanuit informatiekundig en technisch oogpunt moeten worden gestructureerd en gestandaardiseerd.

De Omgevingswet biedt daartoe de mogelijkheid door het stellen van regels over de inrichting en vormgeving van de omgevingsdocumenten, die worden vastgelegd in de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en het onderhavige document. Bij ministeriële regeling zullen regels worden opgenomen rond het gebruik van deze standaard voor officiële overheidspublicaties.

De standaard legt vast hoe tekst moet worden ingedeeld en geannoteerd, hoe tekst aan locaties moet worden gekoppeld, welke waardelijsten van toepassing zijn en hoe het resultaat vervolgens uitgewisseld moet worden. Het is aan de bevoegde gezagen om de inhoud te bepalen.

1.2 STOP, IMOW en TPOD

De Standaard voor Officiële Publicaties (verder: STOP) omvat de beschrijving van de manier waarop digitale officiële bekendmakingen worden opgesteld, uitgewisseld en gepresenteerd. STOP ondersteunt het beschikbaar stellen van alle officiële bekendmakingen. Het algemene doel is interoperabiliteit in dat proces van uitwisselen en beschikbaar stellen. STOP gaat daarbij niet over de inhoud van officiële bekendmakingen maar beschrijft wel de mechanismen en bouwstenen om die inhoud digitaal vast te leggen.

Per domein kan een specificatie van STOP gemaakt worden. Voor de Omgevingswet is die specificatie gegeven in het Conceptueel InformatieModel Omgevingswet (verder: CIMOW) en het InformatieModel Omgevingswet (verder: IMOW). CIMOW is het conceptuele model waarop informatiemodellen in de keten gebaseerd worden. IMOW is afgeleid van CIMOW en is het logische model dat is toegespitst op de keten 'Van plan tot publicatie'. IMOW richt zich

met name op omgevingsdocumenten in DSO-LV. IMOW omvat implementatierichtlijnen en -afspraken voor de omgevingsdocumenten. Daarnaast omvat het per type omgevingsdocument een UML-klassediagram voor het coderen van dat omgevingsdocument.

Op welke wijze STOP en IMOW moeten worden toegepast is per omgevingsdocument beschreven in een Toepassingsprofiel. Een Toepassingsprofiel is een nadere invulling c.q. beperking van de (algemene) STOP en bevat domeinspecifieke afspraken. De toepassingsprofielen geven voor het specifieke domein aan welke specifieke regels er gelden voor inhoud en metadata (eigenschappen en waardelijsten).

Voor de Omgevingswet is het gebruik van ToepassingsProfielen voor OmgevingsDocumenten (TPOD) vereist en is er voor elk soort omgevingsdocument een apart toepassingsprofiel. Een TPOD beschrijft de informatiekundige specificaties conform STOP en IMOW voor de (inhoudelijke) onderwerpen, de regels en richtlijnen die gelden voor het betreffende omgevingsdocument. Het is in feite de schakel tussen de juridisch(-inhoudelijke) bepalingen in de Omgevingswet en de technische specificaties voor het ontwikkelen van software ten behoeve van het opstellen van de afzonderlijke omgevingsdocumenten en de data die daarin wordt vastgelegd. Het TPOD is primair bedoeld voor informatie-specialisten, beleidsmedewerkers en juristen van de bevoegde gezagen, die de omgevingsdocumenten volgens de standaard inhoud en vorm zullen geven. De praktijkrichtlijn voor het betreffende omgevingsdocument vult dit aan met aanwijzingen en voorbeelden voor de concrete toepassing van de standaard.

Dit TPOD geeft uitwerking aan de reactieve interventie en behoort bij een set van documenten die, als toepassing van STOP, ontwikkeld zijn voor het domein van de Omgevingswet:

- Het Conceptueel Informatiemodel voor de Omgevingswet (CIMOW);
- Het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW);
- XSD's; schema's voor implementatie van IMOW in XML-formaat;
- Presentatiemodel;
- Berichtenmodel;
- Toepassingsprofielen (TPOD's) voor de omgevingsdocumenten;
- Waardelijsten behorende bij de TPOD's;
- Conformiteitsregels;
- Wegwijzer op basis van de TPOD's.

1.3 Leeswijzer

Dit document is in twee delen verdeeld. Deel A beschrijft de uitgangspunten voor de modellering. In dit eerste hoofdstuk zijn de doelstellingen van de Omgevingswet en DSO-LV en de werking van LVBB en www.overheid.nl op hoofdlijnen toegelicht. Daarmee is het bredere kader en het doel van het TPOD geschetst. Hoofdstuk 2 beschrijft de juridische, inhoudelijke en procedurele aspecten van het instrument waar dit toepassingsprofiel over gaat en eventuele andere instrumenten die er op inwerken. Ook het overgangsrecht en de overgangsfase na inwerkingtreden van de Omgevingswet komt aan de orde. Hoofdstuk 3 gaat in op de belangrijkste uitgangspunten voor de toepassingsprofielen. Ingegaan wordt op het proces van totstandkoming en bekendmaking, het verschil tussen omgevingsdocumenten met en omgevingsdocumenten zonder regels, het verschil tussen een initieel besluit, een wijzigingsbesluit en de geconsolideerde Regeling van het instrument; daarna worden de hoofdlijnen van annoteren, waardelijsten en presentatiemodel toegelicht. Vervolgens worden

de onderwerpen muteren en consolideren en metadata kort benoemd. Tot slot wordt ingegaan op het proces van plan tot publicatie.

Deel B is volledig gewijd aan de modellering van de reactieve interventie. Hoofdstuk 4 beschrijft de besluitonderdelen waaruit een besluit tot vaststelling of wijziging van de reactieve interventie bestaat en het verschil tussen de actuele geldende versie van de reactieve interventie en de geconsolideerde Regeling daarvan. In hoofdstuk 5 wordt het tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de reactieve interventie. Hoofdstuk 6 bevat een beschrijving van het IMOW. Na een inleiding op het model volgt het IMOW-UML-klassediagram. Daarna worden de hoofdlijnen van het IMOW voor omgevingsdocumenten beschreven. In paragraaf 6.4 wordt gedetailleerd toegelicht hoe het annoteren van de reactieve interventie met IMOW-objecten wordt toegepast. In de laatste drie paragrafen van dit hoofdstuk worden het niveau van annoteren, het werken met standaardfrases en de verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status beschreven.

De TPOD's voor alle omgevingsdocumenten volgen dezelfde structuur en indeling, om de vergelijkbaarheid van de tekstblokken en het beheer daarvan nu en in de toekomst zo eenvoudig mogelijk te maken. Het kan zijn dat een paragraaf niet van toepassing is voor een bepaalde TPOD. In dat geval wordt dat ook in de betreffende paragraaf aangegeven.

Dit toepassingsprofiel stelt een aantal (overwegend technische en structurerende) normen voor het opstellen van de reactieve interventie. Voorbeelden daarvan zijn het aantal besluitonderdelen waaruit een besluit tot wijziging van de reactieve interventie moet bestaan, de eigenschappen die nodig zijn om een bepaalde annotatie vast te leggen en de manier waarop de relatie tussen tekst en werkingsgebied wordt vormgegeven. Uiteraard bevat het toepassingsprofiel ook een toelichting op die normen. Om volstrekt helder te maken wat tot de norm behoort, wordt in de tekst een duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide teksttypen. De toelichtende teksten staan steeds in de subparagraaf Toelichting, de normen staan in de subparagraaf Norm. Het gaat hier om de functionele normen uit de standaard, niet om juridische normen die regels stellen. Het onderdeel Norm beschrijft hoe bij het opstellen van de reactieve interventie voldaan moet worden aan de TPOD-standaard. Doelstelling hiervan is dat de omgevingsdocumenten van verschillende bevoegde gezagen op eenzelfde manier geraadpleegd en bevraagd kunnen worden en het combineren van informatie uit verschillende omgevingsdocumenten over eenzelfde onderwerp vereenvoudigd wordt. Hiermee hebben deze normen een functionele invalshoek. Validatieregels die bepalen of een reactieve interventie kan worden bekendgemaakt en/of in DSO-LV getoond kan worden, kennen een technische invalshoek: kan het geautomatiseerde systeem het document verwerken?

In de STOP/TPOD-standaard komen begrippen voor die specifiek zijn voor de standaard en eenduidig gebruikt en uitgelegd moeten worden. Daarom is een lijst opgesteld met die begrippen en hun definities, waar nodig aangevuld met een toelichting en/of voorbeelden. Deze lijst geldt voor alle onderdelen van de standaard en is daarom in een separaat document opgenomen. In Bijlage 1 staat een verwijzing naar deze lijst.

2 Inhoudelijke aspecten van de reactieve interventie en meervoudig bronhouderschap

Dit hoofdstuk beschrijft het instrument reactieve interventie. Het heeft als doel de functionele elementen in het toepassingsprofiel te kunnen identificeren.

Paragraaf 2.1 schetst kort het karakter van de reactieve interventie. Deze schets bevat informatie op hoofdlijnen, die van belang is voor de functionele elementen in het toepassingsprofiel. In paragraaf 2.2 staan algemene kenmerken van de reactieve interventie. Deze kenmerken geven de (juridische, procedurele, etc.) context weer van de reactieve interventie, maar beschrijven geen domeinspecifieke zaken. Paragraaf 2.3 beschrijft domeinspecifieke kenmerken: de inhoud en werking van de reactieve interventie (subparagraaf 2.3.1) en de alternatieve oplossing voor het meervoudig bronhouderschap die voor de reactieve interventie is gekozen (subparagraaf 2.3.2). Paragraaf 2.4 ten slotte gaat over het overgangsrecht en de overgangsperiode waarin wordt gegaan van oud recht naar de Omgevingswet.

2.1 Kenschets rechtsfiguur

Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten stellen elk (integraal) beleid en regels vast en nemen vervolgens andere besluiten over de ontwikkeling, het gebruik, de bescherming en het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving voor hun grondgebied. Zij leggen dit vast in één of meerdere omgevingsdocumenten.

Elk van deze bestuursorganen heeft in het stelsel voor het omgevingsrecht zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden en daarmee samenhangende instrumenten, waaronder de omgevingsdocumenten.

De Omgevingswet geeft gedeputeerde staten (verder: GS) de bevoegdheid om te besluiten dat een onderdeel van een besluit van een gemeente tot vaststelling of wijziging van een omgevingsplan geen deel van dat besluit uitmaakt. Dit besluit van GS wordt reactieve interventie genoemd. In de wet is vastgelegd in welke gevallen en onder welke omstandigheden GS van deze bevoegdheid gebruik kunnen maken. Voorafgaand aan het nemen van dit besluit moeten GS met B&W c.q. gemeenteraad van de betreffende gemeente overleg voeren.

2.2 Algemene kenmerken reactieve interventie

In Tabel 1 tot en met Tabel 3 zijn de algemene kenmerken van de reactieve interventie opgenomen. Deze kenmerken leggen de algemene eigenschappen vast, waarmee informatie over de reactieve interventie wordt bijgehouden. Doel van deze tabellen is het weergeven van de meest essentiële algemene kenmerken van het instrument zodat de lezer het beter kan plaatsen en vergelijken met bestaande instrumenten, niet om een volledig sluitende beschrijving te geven.

Tabel 1 Juridische kenmerken

Onderwerp	Specificatie
Grondslag rechtsfiguur	Artikel 16.21 Omgevingswet
Vorbereidingsprocedure	Verplichtingen: <ul style="list-style-type: none"> • Verplichting voor B&W c.q. gemeenteraad om in bepaalde gevallen besluit tot vaststelling omgevingsplan onverwijld aan GS te zenden (art. 10.3 lid 1 Omgevingsbesluit) • Verplichting voor GS om voorafgaand aan reactieve interventie met B&W c.q. gemeenteraad overleg te voeren (art. 10.3 lid 2 Omgevingsbesluit) Geen toepassing afdeling 3.4 Awb
Tijdstip bekendmaking reactieve interventie	Binnen vier weken nadat het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan is bekendgemaakt (artikel 16.21 lid 4 Ow)
Inwerkingtreding	Gelijktijdig met het omgevingsplan (artikel 16.78 lid 2 Ow): <ul style="list-style-type: none"> • vier weken nadat het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan ter inzage is gelegd • latere datum wanneer in het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan een latere datum is bepaald
Rechtsbescherming	Beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikel 2.2 onderdeel A lid 2 onder e Invoeringswet Omgevingswet, waarmee de reactieve interventie wordt toegevoegd aan bijlage 1 Awb (Regeling rechtstreeks beroep))
Geldt toepassingsprofiel ook voor ontwerpbesluit	N.v.t. (ontwerpbesluit is bij reactieve interventie niet aan de orde)
Rechtsfiguur roept meldingsplicht of vergunningplicht in het leven en/of bevat bepalingen waaraan aanvragen om omgevingsvergunning rechtstreeks getoetst moeten worden	Nee
Rechtsfiguur bevat voor eenieder bindende regels	Nee

Tabel 2 Kenmerken ten behoeve van metadata en annotaties

Onderwerp	Specificatie
Bevoegde bestuurslaag	Provincie (art. 16.21 Ow)

Onderwerp	Specificatie
Bestuursorgaan	Gedeputeerde staten (art. 16.21 Ow)
Omgevingsdocument kan rechtstreeks ander omgevingsdocument wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	Ja, in juridische zin wijzigt de reactieve interventie het besluit tot wijziging van het omgevingsplan In technische zin wordt vooralsnog een alternatief voor meervoudig bronhouderschap ingezet, zie daarvoor paragraaf 2.3.2
Ander omgevingsdocument kan rechtstreeks onderhavig omgevingsdocument wijzigen (meervoudig bronhouderschap)	Nee
Rechtsfiguur kan gewijzigd worden door wijzigingsbesluiten	Ja
Onderdelen	Besluitonderdelen: <ul style="list-style-type: none"> Deel 1: Vaststellingsdocumenten en motivering Deel 2: Reactieve interventie: beschrijving onderdelen wijzigingsbesluit die geen deel van omgevingsplan uitmaken
Vanuit de geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie moet kunnen worden geraadpleegd	Alle onderdelen van de reactieve interventie: <ul style="list-style-type: none"> Deel 1: Vaststellingsdocumenten en motivering Deel 2: Reactieve interventie: beschrijving onderdelen wijzigingsbesluit die geen deel van omgevingsplan uitmaken

Tabel 3 Vergelijking met huidige rechtsfiguren en RO Standaarden

Onderwerp	Specificatie
Vergelijkbaar met/ voortzetting van huidige rechtsfiguur	Aanwijzing er toe strekkende dat onderdeel van het vastgestelde bestemmingsplan geen onderdeel blijft uitmaken van het bestemmingsplan zoals het is vastgesteld (art. 3.8 lid 6 Wet ruimtelijke ordening), in de praktijk reactieve aanwijzing genoemd
Voortzetting van instrument in RO Standaarden	Reactieve aanwijzing
INSPIRE-thema	Planned Land Use: SpatialPlan

2.3 Reactieve interventie en meervoudig bronhouderschap

In deze paragraaf worden de reactieve interventie en de alternatieve oplossing voor het meervoudig bronhouderschap beschreven.

2.3.1 De reactieve interventie

Op grond van artikel 16.21 Omgevingswet¹ kunnen GS besluiten dat een onderdeel van een besluit tot vaststelling of wijziging van een omgevingsplan geen deel van dat besluit uitmaakt. Dit besluit wordt reactieve interventie genoemd.

In lid 1 van artikel 16.21 Ow is vastgelegd dat GS dit besluit kunnen nemen als:

- zij over dat onderdeel een zienswijze naar voren hebben gebracht en die zienswijze niet volledig in het omgevingsplan is overgenomen, of
- in dat onderdeel wijzigingen zijn aangebracht ten opzichte van het ontwerp, anders dan op grond van een zienswijze van gedeputeerde staten.

GS kunnen, aldus lid 2 van artikel 16.21 Ow, alleen gebruik maken van deze bevoegdheid voor zover:

- dat nodig is met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, en
- er sprake is van strijd met een belang als bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, onder a, dat is aangegeven in een door een bestuursorgaan van de provincie openbaar gemaakt document

[NB: in art. 2.3, tweede lid, onder a is dat belang als volgt omschreven: provinciaal belang dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd]

In de motivering van hun besluit moeten GS aangeven waarom ze geen gebruik hebben kunnen maken van de andere bevoegdheden die zij hebben om het provinciaal belang te beschermen (artikel 16.21 lid 3 Ow).

GS moeten in staat worden gesteld om te beoordelen of zij gebruik willen maken van de reactieve-interventiebevoegdheid. Daarom moeten de gemeenteraad of burgemeester en wethouders op grond van artikel 10.3 lid 1 Omgevingsbesluit het besluit tot vaststelling van het omgevingsplan onverwijld aan GS toesturen als zich een geval als bedoeld in artikel 16.21 lid 1 Ow voordoet: GS hebben een zienswijze op het ontwerp van het omgevingsplan ingediend die niet volledig is overgenomen of als gemeenteraad of B&W bij de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan daarin een wijziging hebben aangebracht met een andere aanleiding dan een zienswijze van GS.

Het tweede lid van artikel 10.3 Omgevingsbesluit verplicht GS om voor zij gebruik maken van hun reactieve-interventiebevoegdheid overleg te voeren met burgemeester en wethouders of de gemeenteraad.

GS moeten, als zij gebruik maken van deze bevoegdheid, het besluit bekendmaken binnen vier weken nadat het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan is bekend gemaakt, aldus artikel 16.21 lid 4 Ow.

Artikel 16.78 lid 2 Ow bepaalt dat de reactieve interventie gelijktijdig met (het besluit tot wijziging van) het omgevingsplan in werking treedt. Beiden treden dus in werking vier weken nadat het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan ter inzage is gelegd, tenzij in het besluit over het omgevingsplan een latere datum is bepaald; dan treden beiden op die latere datum in werking.

¹ Bij het opstellen van deze TPOD is gebruik gemaakt van de 'herleidbare geconsolideerde versie van de Omgevingswet' van 10 december 2019 waarin in het wetsvoorstel Omgevingswet de wetsvoorstellen Invoeringswet Omgevingswet, Aanvullingswet geluid, Aanvullingswet bodem, Aanvullingswet natuur, Aanvullingswet grondeigendom, Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht, Wet elektronische publicaties en alle daarbij behorende Nota's van Wijziging, aangenomen amendementen en Eerste Kamer-versies zijn verwerkt.

Opgemerkt wordt dat op basis van de tekst van artikel 16.21 Ow (GS besluiten dat een onderdeel van een omgevingsplan geen deel van dat omgevingsplan uitmaakt) de reactieve interventie alleen kan bestaan uit het verwijderen van (delen van) regels uit het besluit tot wijziging van het omgevingsplan. Het lijkt niet mogelijk om de resterende regels zo te herformuleren dat een leesbaar geheel overblijft of dat GS de regels een andere inhoud geven. Wanneer het besluit tot wijziging van het omgevingsplan bij voorbeeld inhoudt de wijziging van de maximum bouwhoogte van 25 naar 40 meter, kan met de reactieve interventie de wijziging naar de waarde 40 meter verwijderd worden, maar het is niet mogelijk die waarde te vervangen door 32 meter. Gevolg van de reactieve interventie in dit geval is dat de maximum bouwhoogte niet is gewijzigd en dus 25 meter blijft.

De wetgever heeft de reactieve interventie zo bedoeld dat het nemen van dit besluit tot gevolg heeft dat de regels van een ander type omgevingsdocument, te weten het omgevingsplan, worden gewijzigd. In artikel 16.2 Ow is dan ook bepaald dat, ter uitvoering van artikel 19 van de Bekendmakingswet, het bestuursorgaan dat met toepassing van artikel 16.21 een omgevingsplan wijzigt, verplicht is om deze wijziging te verwerken in een nieuwe geconsolideerde versie van het omgevingsplan. In de praktijk wordt dit 'meervoudig bronhouderschap' genoemd.

2.3.2 Meervoudig bronhouderschap

2.3.2.1 *Beoogde werking van meervoudig bronhouderschap*

Zoals in de vorige paragraaf al is gezegd heeft de wetgever de reactieve interventie zo bedoeld dat het nemen van dit besluit tot gevolg heeft dat de regels van een ander type omgevingsdocument, te weten het omgevingsplan, worden gewijzigd. Door een reactieve interventie op grond van artikel 16.21 Ow te nemen wijzigen GS (het besluit tot wijziging van) het omgevingsplan van de gemeente, dus van een ander bevoegd gezag. Dit laatste wordt meervoudig bronhouderschap genoemd: er zijn meerdere bronhouders die eenzelfde omgevingsdocument kunnen wijzigen. De technische uitwerking van het meervoudig bronhouderschap is dat het bestuursorgaan dat de reactieve interventie heeft genomen, tegelijk met het ter bekendmaking aan de LVBB aanleveren van de reactieve interventie ook het mutatiebericht oftewel de wijzigingsinstructie voor de verwerking van de reactieve interventie in het omgevingsplan moet aanleveren. De betreffende gemeente moet vervolgens dit mutatiebericht ophalen en in het eigen plansysteem in de eigen geconsolideerde versie van het omgevingsplan verwerken.

2.3.2.2 *Besluitvorming over meervoudig bronhouderschap*

Gebleken is dat het niet haalbaar is om de plansystemen van bevoegde gezagen op de beoogde datum van inwerkingtreden van de Omgevingswet gereed te hebben voor deze vorm van tweerichtingsverkeer met de LVBB: aanleveren maar ook ophalen van mutatieberichten door het bevoegd gezag. Daarom is er interbestuurlijk besloten tot complexiteitsreductie op het onderwerp meervoudig bronhouderschap. Dit besluit komt er voor de reactieve interventie op neer dat GS de reactieve interventie niet in het omgevingsplan verwerken maar de gemeente de opdracht geven dat te doen. GS moeten dus in de reactieve interventie een beschrijving opnemen van de onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan die geen deel van het besluit uitmaken en de opdracht aan de gemeente om dat te verwerken in (de geconsolideerde regeling van) het omgevingsplan.

In dit toepassingsprofiel en in STOP en de LVBB is dit besluit uitgewerkt in een alternatief voor het meervoudig bronhouderschap. Voor de situatie waarin de plansystemen van bevoegde gezagen wel tweerichtingsverkeer met de LVBB aankunnen en dus bij de reactieve interventie wel meervoudig bronhouderschap kan worden toegepast, moet een nieuwe versie van dit toepassingsprofiel worden opgesteld.

2.3.2.3 *Het concept 'tijdelijk regelingdeel'*

Als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap introduceert STOP het concept 'tijdelijk regelingdeel'. Dit concept zorgt er voor dat de juridische geconsolideerde regeling kan bestaan uit een hoofdregeling en een tijdelijk regelingdeel. Technisch zijn het twee losse delen. Dit ziet er zo uit:

Figuur 1 Onderdelen geconsolideerde regeling: hoofdregeling en tijdelijk regelingdeel

Een regeling bestaat op deze manier uit één hoofdregeling en nul of meer tijdelijke regelingdelen. Elk deel (de hoofdregeling en ieder tijdelijk regelingdeel) is een apart 'work' en elk deel kan worden beheerd door een ander bevoegd gezag. Elk deel kan worden gewijzigd en heeft dus ook zijn eigen versies.

Het 'tijdelijk regelingdeel'-concept geldt zowel voor tekst als voor geografische informatieobjecten. Een tijdelijk regelingdeel kan artikelen en leden dan wel FormeleDivisies en Tekstdelen hebben die niet in de hoofdregeling voorkomen én alternatieve versies van artikelen en leden dan wel FormeleDivisies en Tekstdelen uit de hoofdregeling. Op dezelfde manier kan een tijdelijk regelingdeel geografische informatieobjecten hebben die niet in de hoofdregeling voorkomen maar ook alternatieve versies van geografische informatieobjecten uit de hoofdregeling.

De hoofdregeling is de geldende versie van het instrument, dus het initiële besluit geconsolideerd met alle daarna genomen wijzigingsbesluiten die rechtstreeks inwerken op het initiële besluit.

Het tijdelijk regelingdeel is een technisch afzonderlijk deel, dat niet wordt geconsolideerd met de hoofdregeling. Ieder tijdelijk regelingdeel kan met wijzigingsbesluiten worden gewijzigd; dan ontstaat een consolidatie van dat tijdelijk regelingdeel.

Ieder tijdelijk regelingdeel begint met een tekstblok met daarin de condities van het tijdelijk regelingdeel: een beschrijving in woorden van de verhouding tussen dit tijdelijk regelingdeel en de hoofdregeling. Door middel van een XML-tekstelement in STOP is dit tekstblok met

condities als zodanig te herkennen. Met behulp van dat XML-tekstelement kunnen www.overheid.nl en DSO-LV het tekstblok met condities:

- tonen bij de regels uit het tijdelijk regelingdeel om aan te geven dat de regels onder bepaalde condities gelden;
- tonen bij de regels uit de hoofdregeling om aan te geven dat er een andere versie onder andere condities geldt.

De betekenis van de condities wordt niet gemodelleerd. Er is dus geen attribuut waarmee de aard van de verhouding tussen hoofdregeling en tijdelijk regelingdeel machineleesbaar wordt gemaakt; er wordt bijvoorbeeld niet getoond dat het tijdelijk regelingdeel voortgaat op de hoofdregeling of andersom.

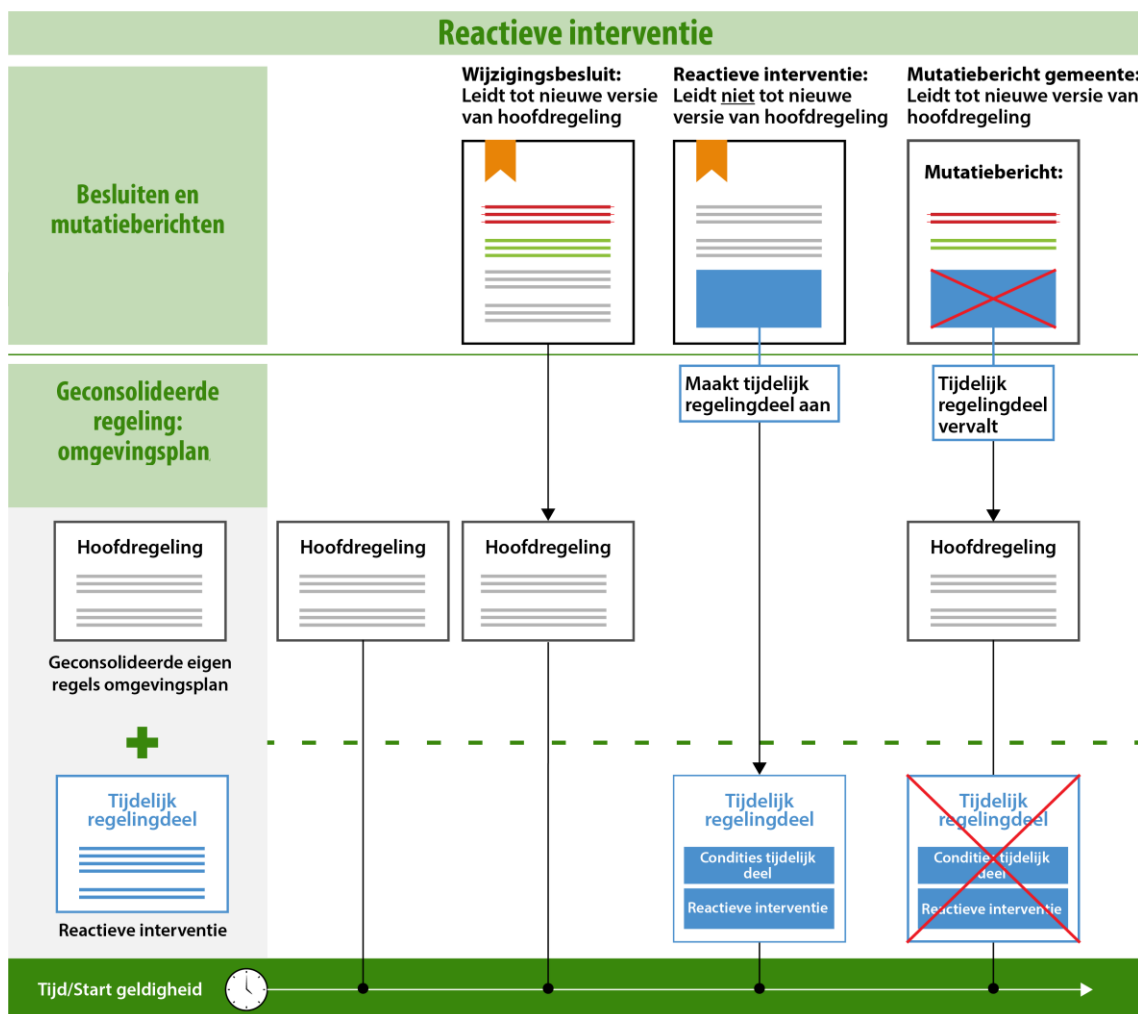
De relatie tussen het tijdelijk regelingdeel en de hoofdregeling wordt vastgelegd in de STOP-metadata van het besluit: dít tijdelijk regelingdeel hoort bij dié hoofdregeling.

Tijdelijke regelingdelen zijn tijdelijk bedoeld: op een gegeven moment vervallen ze omdat ze niet meer geldig, niet meer van toepassing of niet meer nodig zijn.

2.3.2.4 *Het concept 'tijdelijk regelingdeel' als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap bij de reactieve interventie*

Het STOP-concept 'tijdelijk regelingdeel' wordt gebruikt om het deel van de reactieve interventie dat beschrijft welke onderdelen van het wijzigingsbesluit geen deel van het omgevingsplan uitmaken, vorm te geven als een technisch van het omgevingsplan afgescheiden blokje dat in juridische zin wel onderdeel is van de geconsolideerde regeling van het omgevingsplan. Zoals in de vorige paragraaf is beschreven, begint ieder tijdelijk regelingdeel met een tekstblok met daarin de condities van het tijdelijk regelingdeel.

De toepassing van het concept 'tijdelijk regelingdeel' op de reactieve interventie, gerelateerd aan de procedure die bij de reactieve interventie wordt doorlopen, is in Figuur 2 gevisualiseerd en daarna beschreven.

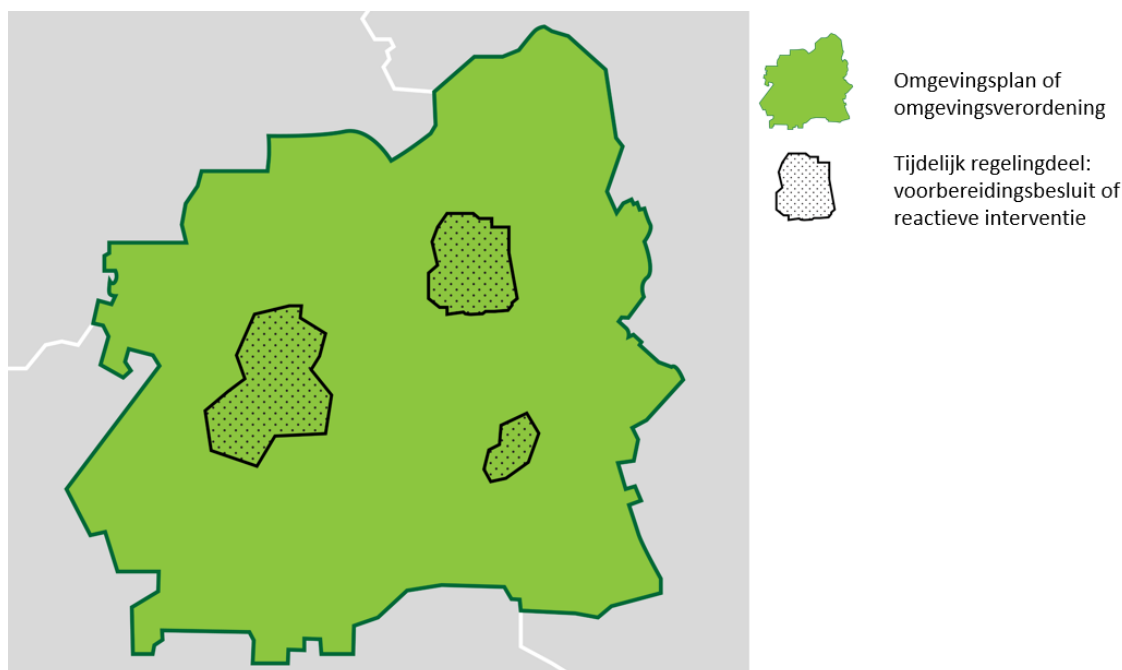

Figuur 2 Reactieve interventie: toepassing tijdelijk regelingdeel in relatie tot proces

Er is een hoofdregeling van een omgevingsplan. Een bestuursorgaan van de gemeente neemt een besluit tot wijziging van het omgevingsplan. Dit wijzigingsbesluit wordt bekendgemaakt en geconsolideerd met de bestaande hoofdregeling. Het wijzigingsbesluit leidt dus tot een nieuwe versie van de hoofdregeling die op www.overheid.nl en in DSO-LV te raadplegen is. GS besluit tot een reactieve interventie. De reactieve interventie wordt bekendgemaakt. De reactieve interventie wordt niet geconsolideerd met de hoofdregeling. De reactieve interventie leidt dus niet tot een nieuwe versie van de hoofdregeling; de hoofdregeling op www.overheid.nl en in DSO-LV, die was ontstaan door het wijzigingsbesluit van de gemeente, blijft ongewijzigd bestaan. De reactieve interventie maakt een nieuw 'tijdelijk regelingdeel' aan. Daarin komen de beschrijving van de onderdelen van het wijzigingsbesluit die geen deel van het omgevingsplan uitmaken én het tekstblok met condities die bij deze reactieve interventie horen. Om te voldoen aan de opdracht in de reactieve interventie om die te verwerken in het omgevingsplan levert de gemeente een mutatiebericht aan dat leidt tot een nieuwe versie van de hoofdregeling, waarin de reactieve interventie van GS is verwerkt. Het mutatiebericht leidt ook tot het niet meer tonen van het tijdelijk regelingdeel van de betreffende reactieve interventie. Hoe dat werkt is beschreven in paragraaf 2.3.2.5.

Iedere reactieve interventie wordt een afzonderlijk tijdelijk regelingdeel, ook als deze over hetzelfde omgevingsplan, dus van dezelfde gemeente, gaan. Datzelfde geldt voor ieder

voorbereidingsbesluit. In een kaartbeeld visueel gemaakt ziet dat er uit als weergegeven in Figuur 3:

Figuur 3 Schematisch weergegeven kaartbeeld tijdelijk regelingdeel

De gemeente krijgt de opdracht om de reactieve interventie in (de geconsolideerde regeling van) het omgevingsplan te verwerken. Er is dus, anders dan bij het voorbereidingsbesluit, voorzien in consolidatie van de reactieve interventie in het omgevingsplan. Toch is het wenselijk om ook bij de reactieve interventie het concept 'tijdelijk regelingdeel' op de reactieve interventie toe te passen. Het is immers mogelijk dat een gemeente het mutatiebericht voor verwerking van de reactieve interventie in de geconsolideerde regeling van het omgevingsplan niet direct na bekendmaking van de reactieve interventie opstellen en aan de LVBB aanbieden. Daardoor zouden gebruikers van www.overheid.nl en DSO-LV bij het raadplegen van de geconsolideerde regeling van het omgevingsplan de reactieve interventie niet zien en daar niet op geattendeerd worden. Dit zou er toe kunnen leiden dat een belanghebbende de reactieve interventie niet betreft bij de overweging om al dan niet beroep in te stellen. Om dat te voorkomen is ook voor de reactieve interventie het 'tijdelijk regelingdeel'-concept ingezet, als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap.

Een besluit tot wijziging van het omgevingsplan kan bevatten:

- het toevoegen van een nieuw artikel of onderdeel daarvan;
- het wijzigen van een bestaand artikel of onderdeel daarvan;
- het verwijderen van een bestaand artikel of onderdeel daarvan.

Opgemerkt wordt dat als een reactieve interventie beoogt het verwijderen van een (onderdeel van) een artikel uit het omgevingsplan geen deel van het wijzigingsbesluit te laten zijn, het tijdelijk regelingdeel daarin slechts zeer beperkt inzicht biedt. Het verwijderen van het betreffende artikel(onderdeel), dat onderdeel is van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan, is inmiddels naar aanleiding van het bij dat besluit behorende mutatiebericht van de gemeente verwerkt in de geconsolideerde regeling van het omgevingsplan. Het is dus niet meer zichtbaar in die geconsolideerde regeling. De opmerking in het tijdelijk regelingdeel dat die verwijdering geen deel van het wijzigingsbesluit uitmaakt is dan niet

goed in de kontekst te plaatsen omdat het bestreden onderdeel in de hoofdregeling niet meer terug te vinden is.

2.3.2.5 *Niet meer tonen van het tijdelijk regelingdeel*

Nadat de gemeente de reactieve interventie in het omgevingsplan heeft verwerkt, is het tijdelijk regelingdeel van die reactieve interventie niet meer nodig en moet het niet meer getoond worden in de geconsolideerde regeling. Dit wordt technisch ondersteund door het einddatum-element. Dit einddatum-element is onderdeel van de consolidatie-informatie van het besluit. De LVBB gebruikt de einddatum in het consolidatieproces, bij het bepalen van de geldigheid van onderdelen van de regeling. De einddatum zegt alleen iets over het al dan niet meer getoond moeten worden van het tijdelijk regelingdeel en niet over de status van de reactieve interventie. Na de einddatum toont de LVBB het tijdelijk regelingdeel niet meer omdat het niet meer van toepassing is. De bedoeling is dat dit tijdelijk regelingdeel dan ook niet meer in DSO-LV te zien is. Immers: de reactieve interventie is verwerkt in het omgevingsplan.

De gemeente levert, in het het mutatiebericht waarmee de wijzigingen in het omgevingsplan naar aanleiding van de reactieve interventie worden aangeleverd, ook het einddatum-element aan.

2.4 **Overgangsfase**

De Invoeringswet Omgevingswet kent alleen (nogal impliciet) overgangsrecht voor de reactieve aanwijzing op grond van de Wet ruimtelijke ordening: als voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet het ontwerp van een bestemmingsplan ter inzage is gelegd maar nog niet in werking is getreden, blijft het oude recht daarop van toepassing. Dat betekent dat GS na inwerkingtreding van de Omgevingswet nog een reactieve aanwijzing kunnen geven en dat een op dat moment reeds gegeven maar nog niet onherroepelijk geworden reactieve aanwijzing geëerbiedigd wordt. Zo'n reactieve aanwijzing op grond van de Wro wordt niet gelijk gesteld met een reactieve interventie op grond van de Omgevingswet.

Er is geen sprake van een in de wet vastgelegde overgangsfase om te komen van reactieve aanwijzing naar reactieve interventie.

3 Uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten voor de toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten beschreven. Deze uitgangspunten zijn mede gebruikt als bouwstenen voor de ontwikkeling van de TPOD's. Deze informatie is met name beschrijvend van aard en dient het doel achtergrond te bieden voor deel B, dat de modellering van de reactieve interventie beschrijft en voortborduurde op de uitgangspunten beschreven in dit hoofdstuk. De paragrafen 3.2 tot en met 3.9 beschrijven generiek de toegepaste principes in algemene bewoording. Het is mogelijk dat onderdelen van die teksten voor de reactieve interventie niet van toepassing zijn.

3.1 Proces van totstandkoming en bekendmaking c.q. publicatie van omgevingsdocumenten

Bij het opstellen van het omgevingsdocument ten behoeve van het formele deel van het proces moet gebruik gemaakt worden van de standaarden STOP en TPOD. De standaarden ondersteunen ook dit opstelproces. Na het opstellen van het omgevingsdocument volgen besluitvorming en aansluitend bekendmaking van het besluit op www.overheid.nl.

3.2 Omgevingsdocumenten met en zonder regels

Er is onderscheid tussen omgevingsdocumenten die regels bevatten, zoals het omgevingsplan, en omgevingsdocumenten die geen regels bevatten, zoals de omgevingsvisie.

Omgevingsdocumenten die regels bevatten, zullen vanuit de gebruikerstoepassing van het DSO het meest bevestigd worden. Daarom worden aan die omgevingsdocumenten extra eisen gesteld ten behoeve van de bekendmaking en zijn er extra mogelijkheden aan toegevoegd voor bevestiging en raadpleging. Om deze reden besteden de standaarden extra aandacht aan deze categorie als het gaat om tekststructuur, relatie met werkingsgebieden en weergave.

De omgevingsdocumenten zonder regels hebben een ander karakter. Ze hebben een vrijere opzet en kennen geen artikelsgewijze indeling. Hiervoor geldt dan ook een aantal eisen niet die wel voor de omgevingsdocumenten met regels gelden, zoals vaste tekststructuren. De specificaties voor de tekststructuur zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

3.3 Initieel besluit, wijzigingsbesluit en geconsolideerde Regeling

Omgevingsdocumenten komen tot stand door het nemen van een initieel besluit (het eerste besluit waarbij een volledig omgevingsdocument wordt vastgesteld). Daarna kunnen de omgevingsdocumenten door wijzigingsbesluiten gewijzigd worden. De LVBB zorgt er voor dat alle achtereenvolgens genomen wijzigingsbesluiten verwerkt worden tot een doorlopende versie van het omgevingsdocument: de geconsolideerde Regeling. In hoofdstuk 4 wordt dit nader beschreven. Zie voor het muteren door middel van wijzigingsbesluiten en het consolideren van die besluiten tot een (Toestand van) de Regeling ook paragraaf 3.7

3.4 Annoteren

Onder annoteren verstaan we het toevoegen van gegevens aan (onderdelen van) besluiten en regelingen, gegevens die de besluiten en regelingen machineleesbaar maken. Dit zorgt er voor dat het besluit of de regeling gestructureerd bevroegbaar is en dat locaties en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. Het annoteren helpt ook bij het verbinden van toepasbare regels, oftewel vragenbomen, aan regels met locaties. De gegevens die bij het annoteren worden toegevoegd worden niet in de voor de mens leesbare tekst weergegeven. Voor degene die dat wil zijn ze wel terug te vinden. Het annoteren van omgevingsdocumenten met IMOW-objecten is beschreven in hoofdstuk 6.

3.5 Waardelijsten

Een waardelijst is een collectie van waarden die gebruikt kunnen worden bij het annoteren. Bij veel attributen van annotaties hoort een waardelijst met vooraf gedefinieerde waarden. Waardelijsten zijn er in twee vormen: gesloten waardelijsten en open waardelijsten. In de toepassingsprofielen voor de omgevingsdocumenten bedoelen we daar het volgende mee:

- gesloten waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden waaruit gekozen moet worden. Deze waardelijst wordt centraal beheerd en kan alleen beheersmatig gewijzigd worden, aangezien een wijziging direct effect heeft op de werking van en functionaliteiten van de applicaties van DSO-LV en LVBB;
- open waardelijst: een lijst met vooraf gedefinieerde waarden. Wanneer de gewenste waarde op de waardelijst voorkomt, wordt die gebruikt. Als de gewenste waarde niet op de waardelijst voorkomt, wordt door het bevoegd gezag een eigen waarde gedefinieerd. Deze waarde wordt niet aan de waardelijst toegevoegd.

In paragraaf B6.4 is aangegeven voor welke attributen een waardelijst geldt en of deze gesloten of open is.

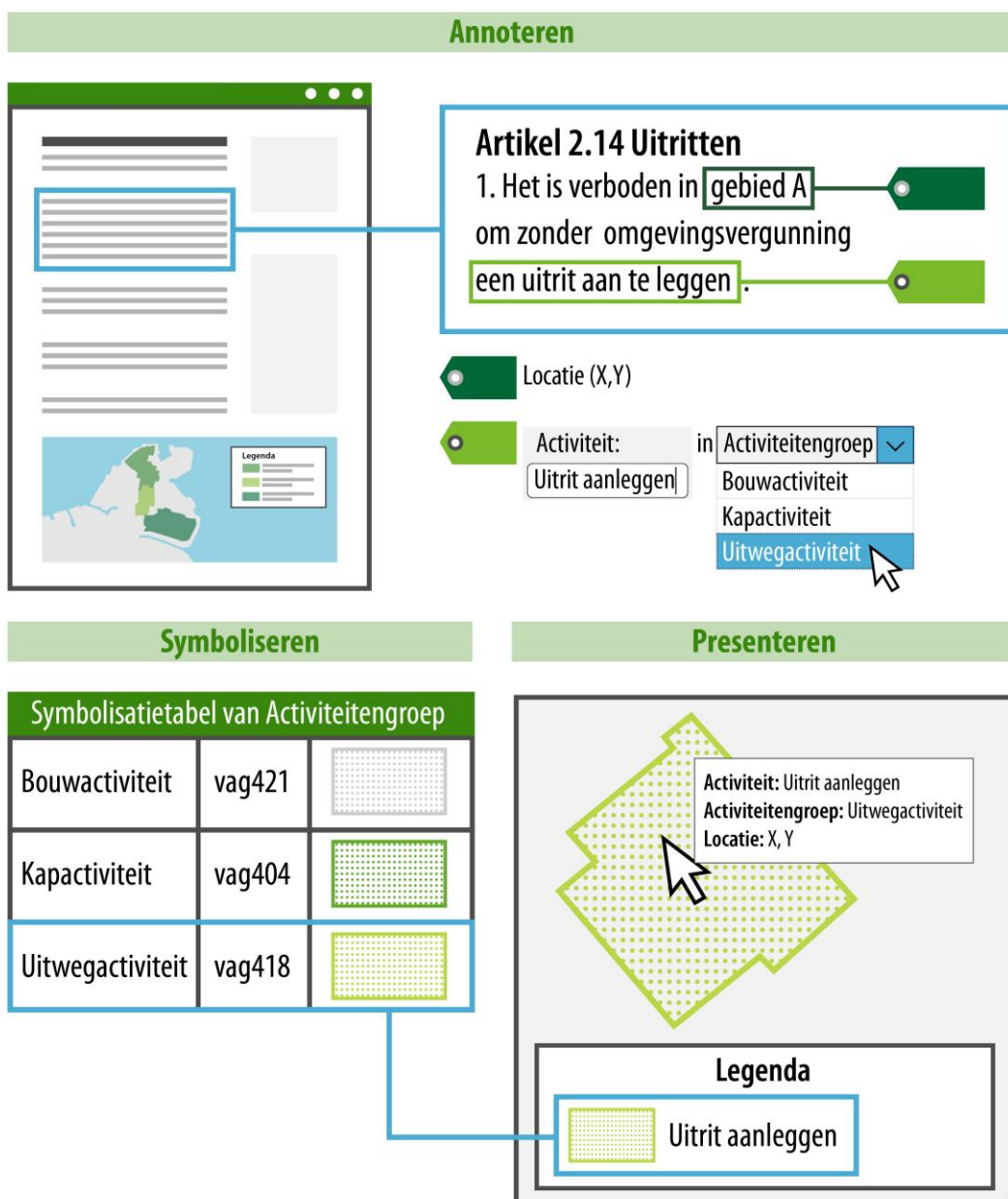
3.6 Presentatiemodel

De inhoud van een omgevingsdocument dient kenbaar te zijn. Daarom moet een omgevingsdocument niet alleen machineleesbaar worden aangeboden, maar is ook een voor de mens te interpreteren presentatie noodzakelijk. Uitgangspunt is dat de tekst, de bijbehorende Locaties en de waarden die normen op de verschillende Locaties hebben zo overzichtelijk worden gepresenteerd dat de raadpleger ze kan interpreteren. Het presentatiemodel richt zich op de mensleesbare vorm van het presenteren. Onder presenteren verstaan we het weergeven en visualiseren van de inhoud van een besluit of regeling in een voorgedefinieerde vorm (gebruik van symbolen, kleur, lijndikte, arcering, karakterset) conform een afgesproken standaard. Het presentatiemodel beschrijft daarbij de wijze van presenteren van tekst, locaties en waarden en het presenteren van wijzigingen in een wijzigingsbesluit.

De mensleesbare presentatie van tekst toont de hiërarchie van de structuurelementen van die tekst. De mensleesbare presentatie van Locaties maakt gebruik van de annotaties met IMOW-objecten, waardelijsten en symbolisatietabellen. Een symbolisatietabel bepaalt hoe Locaties en waarden op een kaartbeeld worden weergegeven door middel van vooraf vastgelegde symboliek waarmee een annotatie wordt gepresenteerd. Hierbij wordt een waarde uit een gesloten waardelijst aan de bijbehorende, afgesproken, symboolcode

gekoppeld. Gebruik van de symbolisatietabel leidt tot een standaardweergave, ook wel geharmoniseerde weergave genoemd. Het bevoegd gezag kan voor de officiële bekendmaking hiervan afwijken en een eigen symbolisatie kiezen.

Figuur 4 illustreert de werking van het presentatiemodel voor de annotatie Activiteit in een instrument met regels. Voor instrumenten met Vrijetekststructuur heeft het presentatiemodel een vergelijkbare werking.

Figuur 4 Presentatiemodel: annoteren met object en groep, in combinatie met symbolisatietabel, leidt tot geharmoniseerde weergave

Naast de presentatie van tekst, Locaties en waarden legt het presentatiemodel ook vast hoe wijzigingen in een wijzigingsbesluit worden gepresenteerd. In een wijzigingsbesluit moet in mensleesbare, inzichtelijke en begrijpelijke vorm datgene getoond worden wat door het

besluit verandert in de geconsolideerde Regeling; dit betreft zowel tekst, Locatie als waarden.

3.7 Muteren en consolideren

In dit toepassingsprofiel zijn vooral de specificaties voor de geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie beschreven. Er zullen echter ook vaak besluiten tot wijziging van de reactieve interventie genomen worden. Hoe wijzigingsbesluiten er voor de bekendmaking en consolidatie uit moeten zien en hoe ze moeten worden aangeleverd, is beschreven in de STOP-documentatie. Hoe het wijzigen van IMOW-objecten in zijn werk gaat is in het document 'IMOW Muteren – in de keten bevoegd gezag – LVBB – DSO-LV' beschreven.

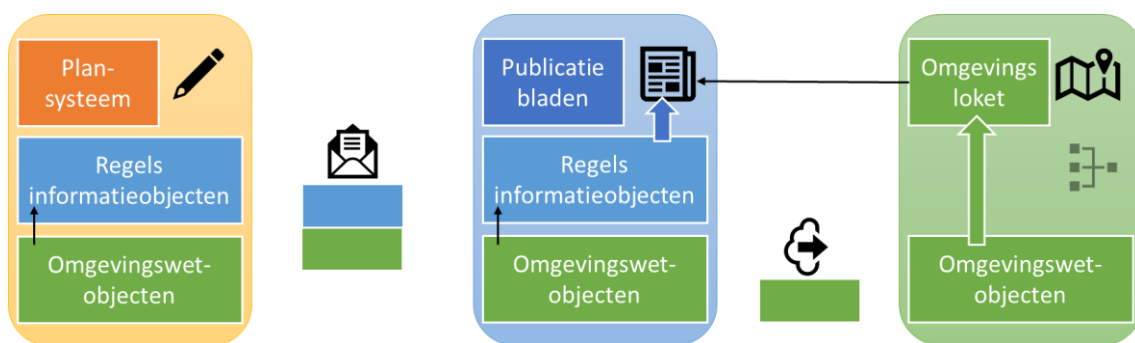
3.8 Metadata

Informatie en specificaties voor de metadata bij omgevingsdocumenten zijn te vinden in de STOP-documentatie.

3.9 Van plan tot publicatie

3.9.1 Het aanleverproces

Het bevoegd gezag levert via het digitale kanaal het digitale besluit aan via het bronhouderskoppelvlak. Het digitale besluit bestaat uit een generiek formeel deel met daarin de artikelen c.q. beleidstekst en informatieobjecten en een Omgevingswetdeel met specifieke objecten vanuit dit domein. In het geval van een wijzigingsbesluit levert het bevoegd gezag de consolidatie-instructies ten behoeve van het consolideren van het wijzigingsbesluit in de regeling. Beide delen vormen een gevalideerd consistent geheel. De LVBB verzorgt de publicatie van het formele deel van het besluit in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag op officiëlebekendmakingen.nl en consolideert het besluit in de regeling. De IMOW-objecten worden gedistribueerd naar DSO-LV ten behoeve van het Omgevingsloket.

Figuur 5 Aanleverproces

3.9.2 Raadplegen

3.9.2.1 Raadplegen in het officiële publicatieblad

Op officiëlebekendmakingen.nl wordt het besluit formeel bekend gemaakt in het digitale publicatieblad van het bevoegde gezag. Het authentieke tekstdeel van het besluit wordt in

PDF-formaat weergegeven en er is een zogeheten landingspagina voor de informatieobjecten. Tevens is er een web-versie van het besluit.

Daarnaast worden de consolidatie-instructies verwerkt in de geldende regeling van dat moment. Dit resulteert in een documentgerichte weergave van de regeling van waaruit de informatieobjecten kunnen worden benaderd. De informatieobjecten worden afzonderlijk getoond in een interactieve viewer en kunnen vanuit daar ook worden gedownload. Raadplegen is alleen mogelijk per document of regeling en dus ook alleen van één bevoegd gezag. Er is geen integraal overzicht van alle regels voor de leefomgeving.

3.9.2.2 *Raadplegen in DSO-LV*

DSO-LV ontvangt de IMOW-objecten. In het Omgevingsloket zijn diverse functies beschikbaar voor de gebruiker. Het biedt de mogelijkheid tot het oriënteren op de integrale regels over de fysieke leefomgeving via de kaart. Met een klik op de kaart zijn de daar geldende regels te raadplegen. De locaties uit de diverse regelgeving worden via een legenda gesymboliseerd op de kaart. De regels en kaart geven ook selectiemogelijkheden, bijvoorbeeld het tonen van regeltekst en locaties voor een specifieke activiteit of het uitsluitend tonen van regels die voor iedereen gelden. De getoonde regels komen uit de geconsolideerde Regelingen vanuit de officiële publicatiebladen.

Tot slot vormen de IMOW-objecten de basis voor de toepasbare regels (vragenbomen) in het Omgevingsloket, indien van toepassing. De locaties zijn gekoppeld aan de activiteiten in de vragenboom. De vragenbomen zelf worden via een apart kanaal aangeleverd.

B Modellerings van de reactieve interventie

Dit deel beschrijft de modellering van de reactieve interventie en voorziet in de vertaling van (een deel van) de kenmerken van de tabellen uit hoofdstuk 2 naar het model dat de kenmerken structureert en aan elkaar relateert. Het model legt uit hoe de reactieve interventie zodanig gestructureerd wordt, dat het machineleesbaar en op een gestandaardiseerde manier uitwisselbaar wordt.

Hoofdstuk 4 beschrijft besluit, besluitonderdelen en geldende en geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie. In hoofdstuk 5 wordt het tekstmodel beschreven en de toepassing daarvan op de reactieve interventie. Hoofdstuk 6 beschrijft het Informatiemodel Omgevingswet (IMOW).

IMOW en de toepassing daarvan vormen een domeinspecifieke toepassing van STOP. Om een omgevingsdocument op te stellen en juridisch juist te kunnen bekendmaken is het uiteraard ook nodig om te voldoen aan de specificaties van STOP. Hoe dat moet is beschreven in de STOP-standaard.

4 Besluit, besluitonderdelen en reactieve interventie

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de onderdelen waaruit het besluit waarbij een reactieve interventie of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat.

4.1 Besluit en besluitonderdelen

4.1.1 Toelichting

Het besluit waarbij een reactieve interventie of een wijziging daarvan wordt vastgesteld, bestaat uit twee onderdelen.

Deel één: motivering

Dit deel van het besluit bestaat uit de vaststellingsdocumenten en de motivering van het besluit tot vaststelling c.q. wijziging van de reactieve interventie.

Dit deel begint met de vaststellingsdocumenten: de overwegingen van het bestuur die leiden tot het nemen van het besluit. Daarna volgt de motivering: de inhoudelijke onderbouwing van het besluit. In het geval van een wijzigingsbesluit wordt in dit deel onder andere beschreven op welke onderdelen de reactieve interventie wordt aangepast en waarom. Indien gewenst kunnen bijlagen met onderzoeksgegevens en bescheiden bij dit eerste deel van het vaststellingsbesluit gevoegd zijn.

Deel twee: tijdelijk regelingdeel: tekstblok met condities en reactieve interventie-deel

Dit deel van het besluit bevat de reactieve interventie zelf en is tevens het tijdelijk regelingdeel. Hierin staat welke onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan geen deel uitmaken van het omgevingsplan en de daarbij behorende Locatie of Locaties. Indien nodig kunnen ook bij dit tweede deel bijlagen worden gevoegd. Zoals in paragraaf A2.3.2.3 is beschreven moet ieder tijdelijk regelingdeel beginnen met een tekstblok met daarin de condities van het tijdelijk regelingdeel: een beschrijving in woorden van de verhouding tussen dit tijdelijk regelingdeel en de hoofdregeling. In paragraaf 5.3 worden de specificaties voor de indeling van dit deel twee gegeven.

In het geval van een wijzigingsbesluit wordt in dit deel concreet aangegeven op welke wijze de reactieve interventie wordt aangepast. Aangegeven wordt welke onderdelen aan het initiële besluit worden toegevoegd, geschrapt, gewijzigd of vervangen door andere. Bij een wijzigingsbesluit wordt dit deel weergegeven in 'renvooiweergave'; een weergave waarin met visuele middelen wordt duidelijk gemaakt wat wordt toegevoegd of geschrapt.

De besluitonderdelen zijn schematisch weer gegeven in Figuur 6.

Figuur 6 Schematische weergave besluitonderdelen

4.1.2 Norm

Het besluit tot vaststelling of wijziging van de reactieve interventie bestaat uit twee onderdelen, met de volgende inhoud:

- Deel een: vaststellingsdocumenten en motivering, verplicht onderdeel
- Deel twee: tijdelijk regelingdeel met daarin tekstblok met condities en het reactieve interventie-deel, verplicht onderdeel

Aan ieder van deze onderdelen kunnen bijlagen worden toegevoegd.

4.2 De actuele geldende versie van de reactieve interventie

Het reactieve interventie-deel (oftewel de delen twee) van de reactieve interventie en eventueel daarop volgende wijzigingsbesluiten vormen samen de actuele juridisch geldende versie van de reactieve interventie waaraan rechten en plichten kunnen worden ontleend. Het motiveringsdeel en eventueel daarbij behorende bijlagen maken daar geen deel van uit.

4.3 De geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie

Naast de verzameling van tweede delen van het besluiten tot vaststelling en (eventueel) daarop volgende besluiten tot wijziging van de reactieve interventie die samen de juridisch geldende versie van de reactieve interventie vormen, is er ook een geconsolideerde Regeling van de reactieve interventie. Dit is een serviceproduct. Een geconsolideerde Regeling bevat de inhoud van een regeling zoals die geldt op een bepaald moment. De geconsolideerde Regeling wordt afgeleid uit het initiële besluit waarin steeds de (in werking getreden) wijzigingen uit de wijzigingsbesluiten zijn verwerkt tot een doorlopende versie van de reactieve interventie.

De geconsolideerde Regeling vormt de basis voor de weergave van de regeling op www.overheid.nl en van de reactieve interventie dat in DSO-LV te raadplegen is. Wanneer bij het tweede deel bijlagen zijn bijgevoegd worden die in de geconsolideerde Regeling opgenomen; wijzigingen die door het besluit in bestaande bijlagen worden aangebracht (aanpassingen in bestaande bijlagen of het geheel vervangen of verwijderen van één of meer bijlagen) worden in de geconsolideerde Regeling verwerkt.

5 Toepassing van het IMOP-tekstmodel op omgevingsdocumenten

In het IMOP is een volledige beschrijving van het IMOP-tekstmodel opgenomen. Het IMOP-tekstmodel benoemt tekstobjecten en beschrijft de structuur waarin die tekstobjecten toegepast kunnen worden. Het tekstmodel geldt voor alle officiële overheidspublicaties. Specifieke typen publicaties hebben een specifiek profiel op het IMOP-tekstmodel.

In dit document wordt beschreven hoe het IMOP-tekstmodel op de reactieve interventie moet worden toegepast.

5.1 Soorten tekststructuur

IMOP onderscheidt voor inhoudelijke tekst twee soorten tekststructuren:

- Artikelstructuur: de tekststructuur waarbij het lichaam² van een (formele) regeling is opgebouwd uit één of meer artikelen;
- Vrijetekststructuur: de tekststructuur die wordt gebruikt voor juridisch authentieke documenten waarvan het lichaam van de regeling geen artikelen bevat, zoals visiedocumenten en projectbesluiten.

5.2 Specificatie van de Vrijetekststructuur

Zoals in paragraaf 5.1 is beschreven is de Vrijetekststructuur de tekststructuur voor juridisch authentieke documenten waarvan het lichaam van de regeling geen artikelen bevat, zoals de omgevingsvisie, het projectbesluit en de reactieve interventie. De Vrijetekststructuur kent specificaties voor het lichaam van tekst met Vrijetekststructuur en specificaties voor de overige onderdelen, oftewel die onderdelen die niet tot het lichaam behoren. De toepassing van deze specificaties voor de reactieve interventie wordt in de navolgende paragrafen beschreven.

5.2.1 Tekstelementen voor het lichaam van de reactieve interventie

5.2.1.1 Toelichting

De tekststructuren van IMOP kennen structurelementen, elementen met inhoud, de inhoud zelf en een overkoepelend element. Structurelementen zijn die elementen die de tekst structureren maar zelf geen inhoud bevatten; een voorbeeld is de FormeleDivisie. Het element met inhoud is de FormeleInhoud. Voorbeelden van de inhoud zelf zijn Alinea, Tabel en Figuur. Het overkoepelende element van het Lichaam is Regeling. In de navolgende tekst gebruiken we 'tekstelement' als term voor de vier elementsoorten tezamen. Er gelden enige specificaties, die tot een minimum beperkt zijn opdat bestuursorganen flexibel zijn om deze onderdelen zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven.

5.2.1.2 Norm

Voor de tekstelementen voor het lichaam van de reactieve interventie gelden de volgende specificaties:

- Regeling is het overkoepelende element, de kapstok waar alle regels van de reactieve interventie onder hangen.

² Lichaam van de regeling als bedoeld in Aanwijzing 3.53 van de Aanwijzingen voor de regelgeving en in IMOP

- Er zijn drie tekstelementen beschikbaar: FormeleDivisie, FormeleInhoud en Inhoud.
- FormeleDivisie is het structuurelement dat gebruikt wordt voor de structurering van de tekstonderdelen in het lichaam van instrumenten met een Vrijetekststructuur.
- De opsteller kan de tekst naar eigen inzicht hiërarchisch indelen in FormeleDivisies.
- FormeleDivisie kan alleen FormeleDivisie en FormeleInhoud bevatten.
- Iedere FormeleDivisie moet worden voorzien van een Kop. Een Kop kan bestaan uit de Kop-elementen Nummer, Label (zoals hoofdstuk, paragraaf, etc.) en Opschrift. De opsteller is vrij in het gebruik van de Kop-elementen, zolang er maar een Kop is.
- FormeleInhoud bevat verplicht Inhoud die kan bestaan uit onder andere Alinea, Figuur, Lijst en Tabel. Een compleet overzicht van alle inhoud-elementen is te vinden in het IMOP-tekstschema met de bijbehorende documentatie.
- FormeleInhoud bevat juridische inhoud, de feitelijke inhoud binnen een FormeleDivisie.
- FormeleInhoud kan optioneel een Kop bevatten. Een Kop kan bestaan uit de Kop-elementen Nummer, Label (zoals hoofdstuk, paragraaf, etc.) en Opschrift. De opsteller is vrij in het gebruik van de Kop-elementen.

5.2.2 Tekstelementen voor de overige onderdelen van de reactieve interventie

5.2.2.1 Toelichting

Voor deel één van de reactieve interventie zijn de tekstelementen Divisie en Inhoud beschikbaar. Het structuurelement Divisie zorgt voor de structurering van de tekst. Er gelden enige specificaties, die tot een minimum beperkt zijn opdat bestuursorganen flexibel zijn om deze onderdelen zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven.

5.2.2.2 Norm

Voor de structuur van deze onderdelen gelden de volgende specificaties:

- Er zijn twee tekstelementen beschikbaar: Divisie en Inhoud.
- Divisie is het structuurelement dat gebruikt wordt voor de structurering van de overige onderdelen.
- De opsteller kan de tekst naar eigen inzicht hiërarchisch indelen in Divisies.
- Divisie kan alleen Divisie en Inhoud bevatten.
- Inhoud bestaat uit onder andere Alinea, Figuur, Lijst en Tabel. Een compleet overzicht van alle inhoud-elementen is te vinden in het IMOP-tekstschema met de bijbehorende documentatie.
- Iedere Divisie moet worden voorzien van een Kop. Een Kop kan bestaan uit de Kop-elementen Nummer, Label (zoals hoofdstuk, paragraaf, etc.) en Opschrift. De opsteller is vrij in het gebruik van de Kop-elementen, zolang er maar een Kop is.

5.3 Standaardindeling reactieve interventie

De reactieve interventie kent in beperkte mate een voorgeschreven inhoudsopgave. In de navolgende subparagrafen wordt dat toegelicht en wordt de norm geformuleerd die dit toepassingsprofiel op dit punt stelt.

5.3.1 Toelichting

Om het concept 'tijdelijk regelingdeel', als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap, te laten werken stelt dit toepassingsprofiel enkele voorschriften voor de indeling van de reactieve interventie.

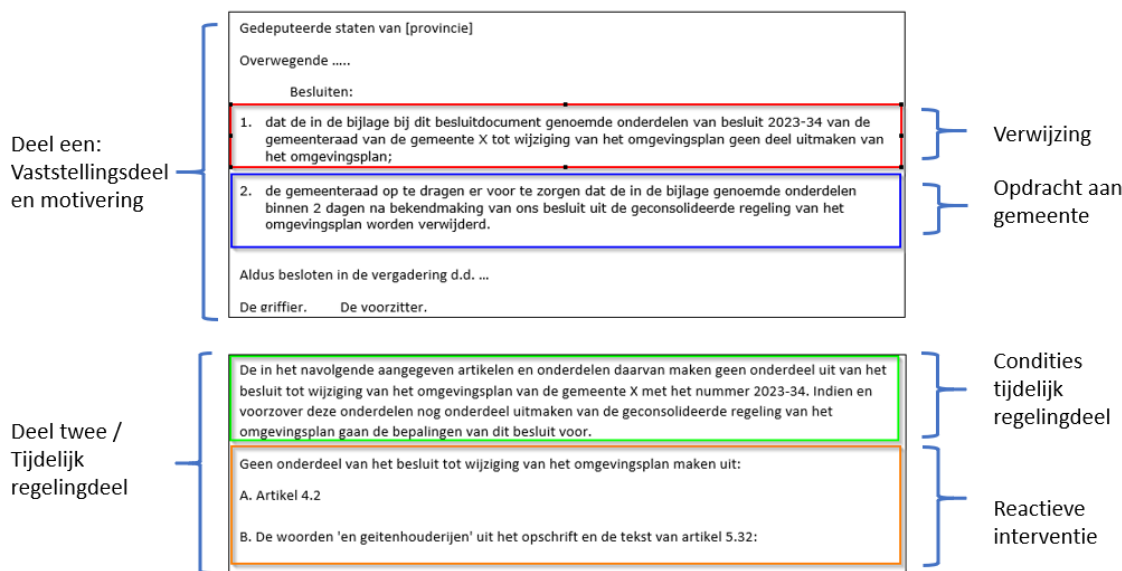
De reactieve interventie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Deel één: motivering: vaststellingsdocumenten en de motivering van de reactieve interventie

In dit deel staan de overwegingen van het bestuur die leiden tot het nemen van het besluit en de inhoudelijke onderbouwing van het besluit. Dit deel bevat niet de vastlegging van de onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan die geen deel uitmaken van het omgevingsplan, maar een dictumonderdeel dat verwijst naar de bijlage oftewel het tijdelijk regelingdeel waarin die onderdelen zijn opgesomd. Dit deel bevat ook de opdracht aan de gemeente om te zorgen voor verwerking van de reactieve interventie in het omgevingsplan, indien gewenst met een termijn waarbinnen aan die opdracht moet zijn voldaan.

- Deel twee: tijdelijk regelingdeel: tekstblok met condities en reactieve interventie-deel
Dit deel begint met een tekstblok met de condities van het tijdelijk regelingdeel: een beschrijving in woorden van de verhouding tussen dit tijdelijk regelingdeel en de hoofdregeling (het omgevingsplan waarin de reactieve interventie moet worden verwerkt). Ten tweede wordt in dit deel vastgelegd welke onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan geen deel uitmaken van het omgevingsplan, inclusief de Locatie of Locaties van de reactieve interventie.

De reactieve interventie heeft, zoals eerder in dit hoofdstuk al aangegeven, de Vrijetekststructuur. Figuur 7 toont de verschillende onderdelen van de reactieve interventie, met voorbeeldteksten voor de verwijzing naar deel twee, de opdracht aan de gemeente tot verwerking, de condities van het tijdelijk deel. In het reactieve interventie-onderdeel is te zien dat het instrument is opgezet in de Vrijetekststructuur.

Figuur 7 Schematische weergave van de onderdelen van de reactieve interventie, met voorbeeldteksten voor verwijzing, opdracht en condities tijdelijk regelingdeel

Vooruitlopend op hoofdstuk 6, waarin het Informatiemodel Omgevingswet wordt beschreven, wordt opgemerkt dat ieder tekstdeel van de reactieve interventie een Locatie heeft. Het is aan GS om de Locatie of Locaties te bepalen. Het ligt voor de hand om daarbij aan te sluiten bij de inhoud van de onderdelen van de reactieve interventie. Wanneer een onderdeel dat geen deel van het omgevingsplan moet uitmaken het hele Werkingsgebied van het besluit

tot wijziging van het omgevingsplan betreft zal de Locatie van het betreffende Tekstdeel in de reactieve interventie dat hele Werkingsgebied beslaan. Wanneer de reactieve interventie bepaalt dat een bepaalde Regeltekst uit het besluit tot wijziging van het omgevingsplan voor een deel van de bij die Regeltekst behorende Locatie niet mag gelden, zal de Locatie van het betreffende Tekstdeel in de reactieve interventie het corresponderende deel van die Locatie uit het gemeentelijke besluit betreffen.

5.3.2 Norm

De reactieve interventie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Deel één, met daarin in ieder geval de volgende onderdelen:
 - de verwijzing naar de bijlage (het tijdelijk regelingdeel) waarin de onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan die geen deel uitmaken van het omgevingsplan zijn opgesomd;
 - de opdracht aan de gemeente om te zorgen voor verwerking van de reactieve interventie in het omgevingsplan;
- Deel twee, met daarin in ieder geval de volgende onderdelen:
 - het tekstblok met de condities van het tijdelijk regelingdeel: een beschrijving in woorden van de verhouding tussen dit tijdelijk regelingdeel en de hoofdregeling;
 - de reactieve interventie zelf: de vastlegging van de onderdelen van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan die geen deel uitmaken van het omgevingsplan.

5.4 Verwijzing

5.4.1 Toelichting

Een stuk tekst kan een verwijzing naar een ander tekstelement of ander document bevatten. Voorbeelden hiervan zijn:

- de verwijzing vanuit een begrip in een regel naar de begripsbepaling waarin dat begrip wordt gedefinieerd;
- de verwijzing vanuit een beleidsregel over de toepassing van een open norm naar de regel waarin de open norm is vastgelegd;
- de verwijzing vanuit een artikel naar de artikelsgewijze toelichting op dat artikel (en vice versa);
- de verwijzing vanuit een regel naar een wettelijke bepaling;
- de verwijzing vanuit een tekstelement in een besluit met Vrijetekststructuur naar een ander tekstelement in datzelfde besluit of in een ander besluit of regeling.

Het gaat hier om een simpele verwijzing; de verhouding tussen het ene tekstelement en het andere tekstelement of document is niet gekwalificeerd. Met de hier beschreven verwijzing wordt ook uitdrukkelijk niet de verwijzing vanuit een Juridische regel, Formele Divisie of Tekstdeel naar een Locatie bedoeld.

Het model maakt het mogelijk de hier bedoelde verwijzing te maken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de generieke XML-elementen IntRef (voor verwijzingen tussen tekstelementen binnen een omgevingsdocument) en ExtRef (voor verwijzingen vanuit een omgevingsdocument naar (tekstelementen in) andere documenten; dat kunnen omgevingsdocumenten maar ook andere typen documenten zijn). Een verwijzing kan gemaakt worden naar een tekstelement in de reactieve interventie zelf, maar ook naar (tekstelement in) een ander document.

Bij een verwijzing naar een ander document is aandacht nodig voor de formulering van de verwijzing. Wanneer een algemene verwijzing naar het andere document wordt gemaakt,

dus zonder te verwijzen naar een specifieke versie daarvan, zou een wijziging in het andere document onbedoeld kunnen leiden tot wijziging van de reactieve interventie zonder dat daar een besluit van het bevoegd gezag aan ten grondslag ligt. Zo'n algemene verwijzing zonder specifieke versie noemen we een dynamische verwijzing. Wanneer het ongewenst is dat een wijziging in het andere document doorwerkt in de reactieve interventie kan een statische verwijzing worden gemaakt. Er wordt dan expliciet verwezen naar een specifieke versie van dat andere document, of meer algemeen naar de versie die geldig is op een bepaald moment.

5.4.2

Norm

Voor het maken van de verwijzing wordt gebruik gemaakt van de generieke XML-elementen IntRef (voor de verwijzing naar een ander tekstelement in hetzelfde document) en ExtRef (voor de verwijzing naar (tekstelementen in) een ander document).

6 Het Informatiemodel Omgevingswet

6.1 Inleiding

IMOW beschrijft vanuit een informatiekundige blik de aspecten die van belang zijn voor het annoteren bij het opstellen van omgevingsdocumenten en ten behoeve van de informatieverschaffing in DSO-LV.

In dit hoofdstuk wordt de toepassing van IMOW voor de reactieve interventie toegelicht. Paragraaf 6.2 beschrijft de hoofdlijnen van IMOW die voor alle omgevingsdocumenten met vrije tekststructuur van toepassing zijn. Paragraaf 6.23 bevat het IMOW-UML-klassediagram voor de reactieve interventie met een korte toelichting op het diagram. Paragraaf 6.4 beschrijft in detail de toepassing van het annoteren met IMOW-objecten op de reactieve interventie. In de laatste twee paragrafen van dit hoofdstuk worden het niveau van annoteren (paragraaf 6.5) en de verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status voor instrumenten met Vrijetekststructuur (paragraaf 6.6) beschreven.

6.2 De hoofdlijnen van IMOW voor omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur

6.2.1 FormeleDivisie en Tekstdeel

FormeleDivisie is de STOP/TPOD-term voor de kleinste *zelfstandige* eenheid van (een of meer) bij elkaar horende FormeleInhoud-objecten in een tekst met Vrijetekststructuur.

Tekstdeel is een abstract concept waarmee een deel van een tekst wordt beschreven.

Tekstdeel wordt gebruikt om aan verschillende onderdelen van een FormeleDivisie Locaties en inhoudelijke annotaties te kunnen koppelen.

Tekstdeel verwijst altijd naar ten minste één FormeleDivisie; wanneer dat gewenst is kunnen meerdere Tekstdelen naar dezelfde FormeleDivisie verwijzen. Bij bevraging in bijvoorbeeld DSO-LV zal altijd de volledige FormeleDivisie als resultaat worden weergegeven en niet het individuele Tekstdeel.

6.2.2 Informatieobject en Noemer

In besluiten kan informatie worden opgenomen die niet in tekstuele vorm op een voor de mens leesbare manier weergegeven kan worden. De geometrische begrenzing van een locatie is daar een voorbeeld van; gedacht kan ook worden aan een geluidsfragment of videofragment. STOP gebruikt het informatieobject als bedoeld in Aanwijzing 3.50 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (waarin de voorwaarden staan waar verwijzingen naar informatie op internet aan moeten voldoen) om dergelijke informatie op een juridisch juiste manier vast te leggen en er vanuit een tekst naar te verwijzen. Een informatieobject dat de geometrische begrenzing van een locatie vastlegt (oftewel de coördinaten van de grens van een gebied bevat), wordt een geografisch informatieobject genoemd. Vooralsnog ondersteunt STOP alleen geografisch informatieobjecten en geen informatieobjecten voor geluidfragmenten of videofragmenten.

Een informatieobject is een op zichzelf staand object voor het opslaan en via internet ontsluiten van informatie die niet op een voor de mens leesbare manier in de tekst van het besluit kan worden weergegeven. In de tekst van het besluit wordt een verwijzing opgenomen naar het informatieobject waardoor de inhoud ervan onderdeel wordt van het besluit. De systematiek waarmee informatieobjecten machineleesbaar worden vastgelegd en

de manier waarop in het besluit naar het informatieobject wordt verwezen zorgen er voor dat:

- de informatie permanent via de verwijzing is terug te vinden;
- de informatie met algemeen beschikbare software op een voor de mens begrijpelijke manier gepresenteerd kan worden;
- de onveranderlijkheid van het informatieobject voldoende is gewaarborgd.

Het informatieobject is geen onderdeel of bijlage bij de tekst van het besluit, maar is een zelfstandige entiteit. Het wordt wel tegelijk met het besluit in het publicatieblad van het betreffende bevoegd gezag op officiëlebekendmakingen.nl gepubliceerd. Door in de tekst van het besluit naar het informatieobject te verwijzen krijgt het informatieobject juridische status.

De Locatie of Locaties in een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur moet worden vastgelegd in een geografisch informatieobject. Het in de tekst van omgevingsdocumenten (juridisch juist) verwijzen naar het geografisch informatieobject gebeurt als volgt:

- In het Tekstdeel wordt de Noemer van het geografisch informatieobject (en dus ook van de Locatie(s)) opgenomen: een tekstuele aanduiding van de Locatie, waaruit een lezer kan begrijpen waar het geografisch informatieobject betrekking op heeft.
- In de besluitbijlage Informatieobjecten wordt de Noemer opgenomen op een manier vergelijkbaar met een begrip en zijn definitie: bij wijze van definitie komt achter de Noemer de volledige identificatie van het geografisch informatieobject.
- In of bij het geografisch informatieobject wordt de Noemer opgenomen.

Het is praktisch wanneer de Noemer in het Tekstdeel wordt vormgegeven als link naar de betreffende Noemer in de bijlage en de identificatie van het geografisch informatieobject in de bijlage als link naar het geografisch informatieobject.

Een voorbeeld van deze verwijzing is weergegeven in de volgende figuur:

Figuur 8 Noemer en Informatieobject

Een geografisch informatieobject kan door meerdere regelingen en/of besluiten worden gebruikt. In het besluit wordt immers verwezen naar het geografisch informatieobject. Dat maakt het ook mogelijk om te verwijzen naar een geografisch informatieobject van een ander bevoegd gezag of een geografisch informatieobject van het eigen bevoegd gezag dat voor een ander instrument is gecreëerd. Voorwaarde is uiteraard dat het geografisch informatieobject voldoet aan de in STOP vastgelegde eisen aan een geografisch informatieobject.

De verwijzing naar een geografisch informatieobject kan statisch of dynamisch zijn. Bij een statische verwijzing wordt verwezen naar een specifieke versie van het geografisch informatieobject. Bij een dynamische verwijzing wordt versie-onafhankelijk verwezen naar een geografisch informatieobject. Wanneer dynamisch wordt verwezen naar een geografisch informatieobject van een ander bevoegd gezag is het mogelijk dat de Locatie van een Tekstdeel wijzigt zonder dat het verwijzende bevoegde gezag daarover een besluit heeft genomen. Bij de keuze tussen dynamisch en statisch verwijzen naar een geografisch informatieobject dienen deze gevolgen afgewogen te worden.

6.2.3 Locatie

In IMOW wordt Locatie gekoppeld aan het Tekstdeel en aan de inhoudelijke annotatie Gebiedsaanwijzing. Met Locatie wordt vastgelegd waar het Tekstdeel en de inhoudelijke annotaties van toepassing zijn.

De Locaties in een omgevingsdocument moeten voor de bekendmaking c.q. publicatie worden vastgelegd en aangeleverd in de vorm van een geografisch informatieobject en kennen een corresponderende Noemer, zie daarvoor paragraaf 6.2.2. Locatie heeft een aantal verschijningsvormen. Ze worden vastgelegd met Geometrie. Locatie en de toepassing ervan worden in detail beschreven in paragraaf 6.4.3.

6.2.4 Werkingsgebied

Werkingsgebied is een abstract, conceptueel begrip: het gebied waar een FormeleDivisie zijn werking heeft. Het Werkingsgebied van de FormeleDivisie is de optelling van de Locaties van alle Tekstdelen die samen de FormeleDivisie vormen. Een Tekstdeel krijgt een Locatie middels een locatieaanduiding. Wanneer een FormeleDivisie geen Tekstdelen met eigen Locaties heeft, dan geldt het Werkingsgebied van de hele regeling. Voor omgevingsdocumenten moet dat Werkingsgebied expliciet worden aangegeven. Het wordt niet door LVBB of DSO-LV afgeleid.

Als het Werkingsgebied in de FormeleDivisie in woorden wordt beschreven, bijvoorbeeld met een geografische of vergelijkbare term (in het Stadspark, op de Veluwe) kunnen LVBB en DSO-LV de exacte ligging van het Werkingsgebied niet afleiden (zij weten immers niet waar het Stadspark is). Het Werkingsgebied van zo'n tekst is dan het specifieke Werkingsgebied van de volledige FormeleDivisie dan wel het Werkingsgebied van de hele regeling. Het is dan aan de lezer van de FormeleDivisie om te interpreteren waar de FormeleDivisie wel en niet werking heeft.

6.2.5 Annoteren met IMOW-objecten

STOP en IMOW maken het mogelijk om een FormeleDivisie met een Locatie te verbinden door middel van de verwijzing Werkingsgebied. Een computer weet dan dat beide bij elkaar horen, maar kan geen verdere betekenis aan die relatie geven en kan het Werkingsgebied ook niet voor een mens betekenisvol op een kaart weergeven.

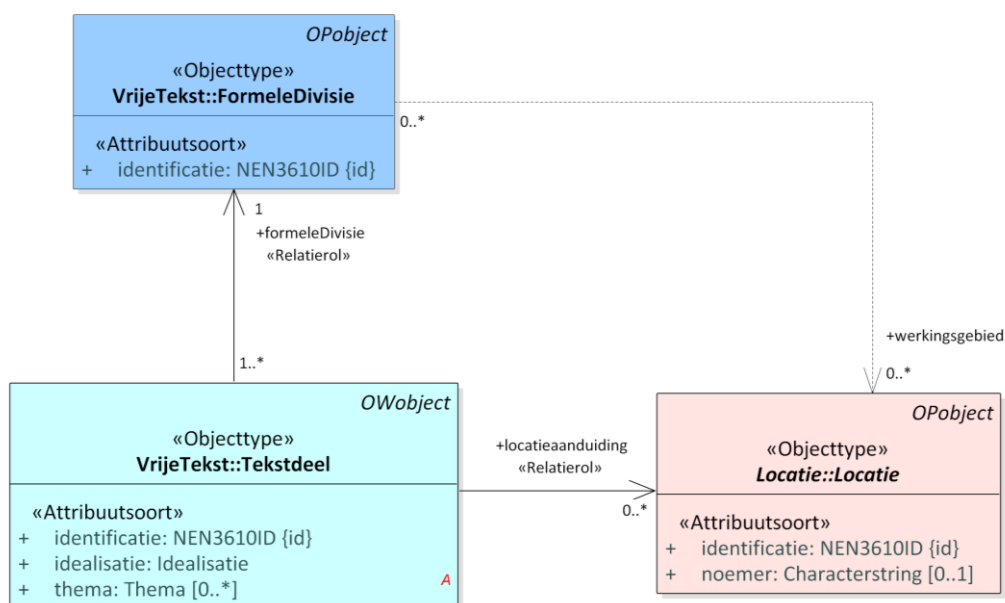
Dat kan wel met het in paragraaf 3.4 beschreven mechanisme annoteren: het toevoegen van gegevens aan (onderdelen van) besluiten en regelingen die die besluiten en regelingen machineleesbaar maken. Annoteren zorgt er voor dat het besluit of de regeling

gestructureerd bevraagbaar is en dat werkingsgebieden en andere gegevens op een kaart weergegeven worden. In de volgende paragrafen wordt het annoteren van omgevingsdocumenten met IMOW-objecten toegelicht. Daarnaast gelden specificaties vanuit STOP. Die worden in de STOP-documentatie beschreven.

6.3 Het IMOW-UML-diagram

6.3.1 Het IMOW-UML-diagram voor omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur

Figuur 9 toont het volledige IMOW-diagram in UML van de reactieve interventie.

Figuur 9 UML-klassediagram van IMOW toegepast op de reactieve interventie

In het diagram zijn in blauw de tekstobjecten weergegeven. Tekstdeel, waarmee FormeleDivisie uit STOP/IMOP aan IMOW gekoppeld kan worden, staat daarin centraal. In roze is Locatie weergegeven. Dit zijn de hoofdlijnen van IMOW die in paragraaf 6.2 al zijn beschreven. De reactieve interventie kent geen andere objecten.

In de volgende paragraaf worden de objecten in detail beschreven.

6.4 Annoteren met IMOW-objecten: de objecten en hun attributen in detail beschouwd

Deze paragraaf beschrijft hoe het annoteren met IMOW-objecten in zijn werk gaat. De objecten, de bijbehorende attributen en waardelijsten worden gedetailleerd toegelicht. Ook wordt de toepassing van het presentatiemodel voor de verschillende objecten beschreven en getoond.

Ieder onderdeel wordt volgens een vast stramien beschreven. Het begint met een toelichting op de toepassing: waarvoor en wanneer wordt het object of attribuut gebruikt. Daarna volgt een definitie van het object, om precies aan te geven waar het over gaat. Vervolgens wordt de norm gesteld. Deze subparagraaf begint steeds met een uitsnede van het IMOW-diagram met daarin die objecten en relaties die relevant zijn. De norm somt op welke attributen

vereist zijn om correct te kunnen annoteren met dit IMOW-object, of het attribuut verplicht of optioneel is, hoe vaak het attribuut kan of moet voorkomen en of er een waardelijst voor het attribuut bestaat. De daaropvolgende subparagraaf geeft een toelichting op de attributen en de waardelijsten. De laatste subparagraaf toont, indien aan de orde, hoe de toepassing van het presentatiemodel op het object er uit ziet.

6.4.1 Objecttype FormeleDivisie

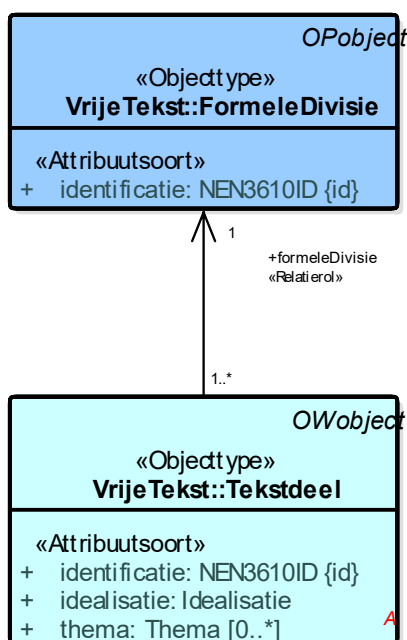
6.4.1.1 Toelichting op de toepassing

FormeleDivisie is de STOP/TPOD-term voor de kleinste eenheid van ordening en informatie in een tekst met Vrijetekststructuur, waarnaar kan worden verwezen. FormeleDivisie kan een verzameling van (lagergelegen) FormeleDivisie- en/of FormeleInhoud-objecten bevatten. Om de hierin beschreven informatie volledig en in de juiste volgorde te ontsluiten wordt een verwijzing opgenomen tussen de tekst, de Locaties en de inhoudelijke annotaties.

6.4.1.2 Definitie

FormeleDivisie is de kleinste eenheid van (een of meer) bij elkaar horende beleidsteksten in (het lichaam van) een tekst met Vrijetekststructuur, waarnaar kan worden verwezen.

6.4.1.3 Norm

Figuur 10 IMOW-afbeelding objecttype FormeleDivisie

FormeleDivisie kent het volgende attribuut:

identificatie: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

6.4.1.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

FormeleDivisie kent geen waardelijsten. Het attribuut identificatie behoeft geen toelichting.

6.4.1.5 Toepassing presentatiemodel

Het presentatiemodel geeft regels voor de presentatie van tekst in omgevingsdocumenten. Die regels gelden ook voor FormeleDivisie.

6.4.2 Objecttype Tekstdeel

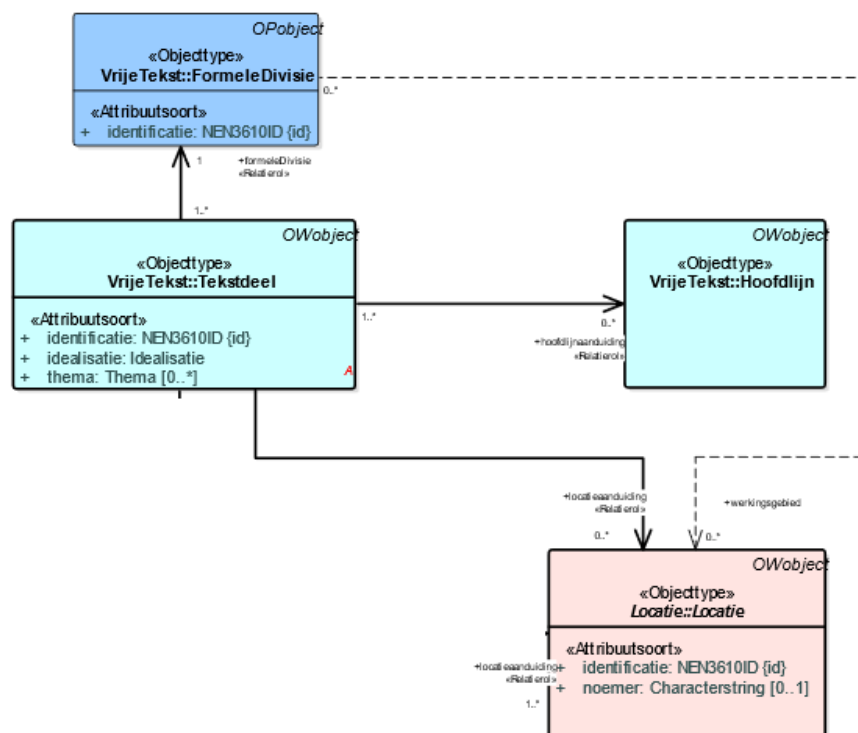
6.4.2.1 Toelichting op de toepassing

Tekstdeel is een conceptuele constructie, die in het Informatiemodel Omgevingswet wordt gebruikt om verschillende onderdelen van een omgevingsdocumenten met Vrijetekststructuur een eigen Locatie te kunnen geven. Met het IMOW-object Tekstdeel kan extra informatie aan het Tekstdeel worden gekoppeld: wat het thema is waarover het Tekstdeel gaat en met welk IMOW-object het Tekstdeel geannoteerd is. Er kunnen meerdere Tekstdelen naar een FormeleDivisie verwijzen. Bij het gebruik van meerdere annotaties van hetzelfde type, zoals bijvoorbeeld verschillende Thema's, kunnen die annotaties aan één Tekstdeel worden toegevoegd. Wanneer er verschillende typen annotaties worden gebruikt, bijvoorbeeld een Gebiedsaanwijzing en een Thema, is het in het kader van het beheer in de interne organisatie van het bevoegd gezag verstandig om de verschillende annotaties ieder aan een afzonderlijk Tekstdeel te koppelen, zodat alle separate onderdelen afzonderlijk gewijzigd kunnen worden en er (in de tijd) naar verschillende versies verwezen kan worden.

6.4.2.2 Definitie

Tekstdeel is het object dat de relatie vormt tussen een beleids- of realisatietekst en de daarmee samenhangende annotaties.

6.4.2.3 Norm

Figuur 11 IMOW-afbeelding objecttype Tekstdeel

Tekstdeel kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform NEN3610. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *thema*: de naam van het thema van het Tekstdeel. Het bevoegd gezag is vrij in de keuze van de naam van het thema, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de open waardelijst 'Thema'. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.
- *locatieaanduiding*: de verwijzing van een specifiek Tekstdeel naar (de identificatie van) de bijbehorende Locatie(s); attribuut dat een of meer specifieke Locatie(s) aanduidt waar dit Tekstdeel van toepassing is. Optioneel attribuut. Komt zo vaak voor als gewenst.

6.4.2.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

- *thema*: attribuut dat kernachtig de grondgedachte van de tekst weergeeft. Vaak aanduiding van het sectorale aspect waar het Tekstdeel over gaat. Het bevoegd gezag kan zelf een naam voor *thema* kiezen. Om harmonisatie tussen bevoegde gezagen en tussen instrumenten te bevorderen is er een open waardelijst voor *thema*. *thema* is een attribuut en geen object. Het kent daardoor geen eigen weergave.
- *locatieaanduiding*: attribuut dat de verwijzing bevat naar de identificatie van de Locatie(s) die bij het Tekstdeel horen én aangeeft wat de betekenis van die Locatie(s) is voor het object waar het bij hoort; in dit geval voor Tekstdeel. Dit attribuut legt dus vast dat deze Locatie(s) de locatie(s) is (zijn) waar dit Tekstdeel van toepassing is.

6.4.2.5 Toepassing presentatiemodel

Het presentatiemodel kent geen specifieke weergave voor Tekstdeel.

6.4.3 Objecttype Locatie

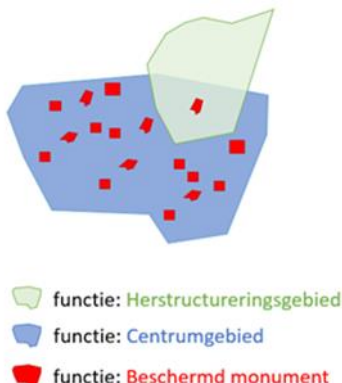

6.4.3.1 Toelichting op de toepassing

Het IMOW-object Locatie legt vast wat het werkingsgebied van een Regeltekst is en geeft aan waar een Juridische regel en de inhoudelijke annotaties Activiteit, Gebiedsaanwijzing, Omgevingswaarde en Omgevingsnorm van toepassing zijn.

Locatie heeft zes verschijningsvormen: Gebied, Gebiedengroep, Lijn, Lijnengroep, Punt en Puntengroep. Optioneel kan de hoogteligging van het gebied, de lijn of de punt worden vastgelegd. Toegestane geometrieën bij een Gebied zijn Vlak en Multivlak. Bij Multivlak worden meerdere Vlakken samengevoegd tot één onlosmakelijk geheel. Wanneer slechts een onderdeel gewijzigd moet worden, leidt dat toch tot een wijziging van het hele Multivlak. Een andere manier van groepering is het samenvoegen van twee of meer Gebieden, Lijnen of Punten tot een Gebiedengroep, Lijnengroep respectievelijk Puntengroep. Iedere Locatie heeft een eigen Noemer, waardoor ook ieder van de zes verschijningsvormen van Locatie een eigen Noemer heeft. Op deze manier is het mogelijk om één van de Gebieden van een Gebiedengroep, één van de Lijnen van een Lijnengroep of één van de Punten van een Puntengroep te wijzigen en kan alleen beroep worden ingesteld tegen de wijziging van het Gebied, Lijn of Punt. Punt is noodzakelijk voor het als omgevingswaarde vaststellen van geluidproductieplafonds; die hebben de vorm van een puntlocatie. Voor het overige is het aan te bevelen om Punt en Lijn als Geometrie zoveel mogelijk te vermijden omdat bij raadplegen een punt en een lijn lastig te vinden zijn.

Locaties kunnen onbeperkt gestapeld worden, dat wil zeggen dat Locaties elkaar geheel of gedeeltelijk kunnen overlappen. Dat geldt zowel voor Locaties met eenzelfde annotatie oftewel IMOW-object als voor verschillende annotaties c.q. IMOW-objecten. Het is dus mogelijk om op exact dezelfde plek bijvoorbeeld de Locaties van verschillende Juridische regels, van een aantal Activiteiten, van een Omgevingswaarde, van een aantal Omgevingsnormen en diverse typen Gebiedsaanwijzing neer te leggen. Ook kunnen die

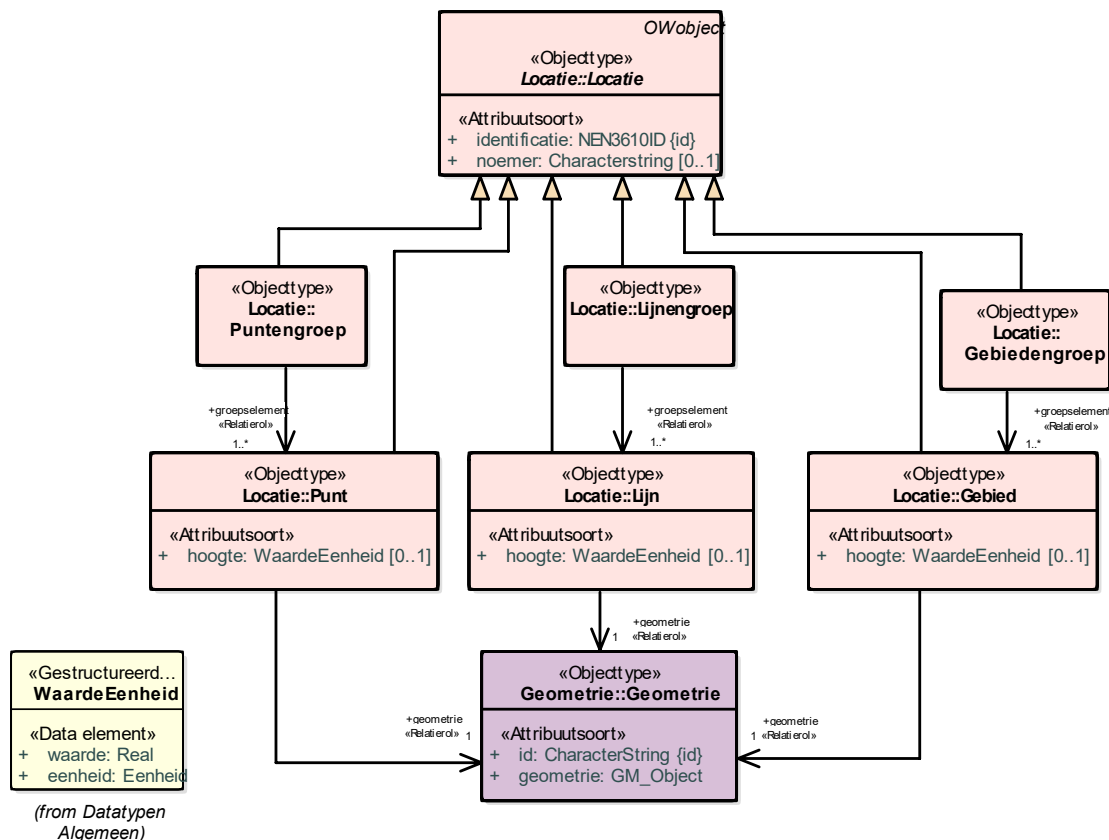
Locaties elkaar gedeeltelijk overlappen. De navolgende figuren laten daarvan voorbeelden zien. De figuren zijn toepassingen in het omgevingsplan, maar zijn bedoeld om generiek het principe te illustreren.

 <p> ■ functie: Herstructureringsgebied ■ functie: Centrumgebied ■ functie: Beschermd monument </p>	 <p> ■ functie: Groen ■ functie: Woongebied ■ functie: Bedrijf </p>
<p>Gedeeltelijke stapeling van Locaties van hetzelfde IMOW-object: de Locaties van 3 verschillende functies die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen</p>	<p>Volledige stapeling van locaties van hetzelfde IMOW-object: de Locaties van 3 verschillende functies die precies op dezelfde plek liggen</p>
 <p> ■ omgevingswaarde: luchtkwaliteit ■ functie: woongebied ■ activiteit: bouwactiviteit </p>	 <p> ■ omgevingswaarde: fijnstof ■ functie: Bedrijf activiteit: slopen </p>
<p>Gedeeltelijke stapeling van Locaties van verschillende IMOW-objecten: de locaties van Omgevingswaarde, Functie en Activiteit die gedeeltelijk op dezelfde plek liggen</p>	<p>Volledige stapeling van Locaties van verschillende IMOW-objecten: de Locaties van Omgevingswaarde, Functie en Activiteit die precies op dezelfde plek liggen</p>

6.4.3.2 Definitie

Locatie legt vast wat het werkingsgebied van een Regeltekst of Tekstdeel is en geeft aan waar een Juridische regel, Tekstdeel en inhoudelijke annotaties van toepassing zijn.

6.4.3.3 Norm

Figuur 12 IMOW-afbeelding objecttype Locatie

Locatie kent de volgende attributen:

- *identificatie*: de unieke identificatie waaronder elk object van dit type bekend is. Identificatie conform datatype NEN3610-ID. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *noemer*: de mensleesbare beschrijving waarmee een Locatie wordt aangeduid. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor.

Locatie kent zes verschijningsvormen:

- **Gebied**: op zichzelf staande geometrisch afgebakende 'ruimte' in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Voor de Geometrie van het Gebied moet een keuze gemaakt worden tussen Vlak en Multivlak. Gebied heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *hoogte*: de hoogte waarop het Gebied ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element.
 - *eenheid*: de grootte waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte altijd in meters. Verplicht element.
 - *geometrie*: de verwijzing van een specifiek Gebied naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- **Gebiedengroep**: een groep of verzameling van bij elkaar behorende Gebieden, die samen de Locatie vormen. Gebiedengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:

- *groepselement*: de verwijzing van een Gebiedengroep naar de Gebieden die samen de Gebiedengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- Lijn: op zichzelf staande geometrisch afgebakende lijnlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Lijn heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *hoogte*: de hoogte waarop de Lijn ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element.
 - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte altijd in meters. Verplicht element.
 - *geometrie*: de verwijzing van een specifieke Lijn naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- Lijnengroep: een groep of verzameling van bij elkaar behorende Lijnen, die samen de Locatie vormen. Lijnengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *groepselement*: de verwijzing van een Lijnengroep naar de Lijnen die samen de Lijnengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.
- Punt: op zichzelf staande geometrisch afgebakende puntlocatie in een virtuele weergave van de fysieke leefomgeving. De geometrische afbakening is juridisch van aard. Punt heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *hoogte*: de hoogte waarop de Punt ligt, in meters. Optioneel attribuut. Komt 0 of 1 keer voor. Wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de volgende elementen:
 - *waarde*: de numerieke waarde van de hoogte. Verplicht element.
 - *eenheid*: de grootheid waarin de hoogte wordt uitgedrukt; in het geval van hoogte altijd in meters. Verplicht element.
 - *geometrie*: de verwijzing van een specifieke Punt naar (de identificatie van) de bijbehorende Geometrie. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- Puntengroep: een groep of verzameling van bij elkaar behorende Punten, die samen de Locatie vormen. Puntengroep heeft alle attributen van Locatie, aangevuld met:
 - *groepselement*: de verwijzing van een Puntengroep naar de Punten die samen de Puntengroep vormen. Verplicht attribuut. Komt ten minste 1 keer voor.

6.4.3.4 Toelichting op de attributen en de waardelijsten

- *noemer* is de mensleesbare naam die de tekst verbindt met de locatie (vastgelegd in een juridisch vastgesteld geografisch informatieobject), waaruit de lezer kan begrijpen waar de locatie betrekking op heeft. De noemer komt voor in de Juridische regel en is een attribuut van Locatie. Hierdoor is duidelijk dat Locatie en Juridische regel bij elkaar horen. Voorbeelden van noemer voor omgevingsplan respectievelijk omgevingsverordening, waarbij de noemer in cursieve tekst is weergegeven, zijn:
Ter plaatse van de functie *Levendig stadscentrum* zijn de volgende activiteiten toegestaan.
Nieuwe luidruchtige activiteiten en gedragingen zijn in een *stiltegebied* verboden.
Zie voor een beschrijving van noemer ook paragraaf 6.2.2.
- *hoogte*: optioneel attribuut waarmee voor Gebied, Lijn en Punt de hoogteligging kan worden vastgelegd. *hoogte* wordt vastgelegd met WaardeEenheid, dat bestaat uit de elementen Waarde en Eenheid. Waarde legt de hoogte in een getal vast, Eenheid geeft aan in welke grootheid de hoogte moet worden gemeten. Voor de hand liggende eenheden zijn 'meter t.o.v. NAP', 'meter t.o.v. maaiveld' en 'meter t.o.v. peil'. Om een ligging onder NAP, maaiveld of peil aan te geven moet het getal een negatieve waarde krijgen.

- *geometrie*: attribuut dat de verwijzing bevat van een specifiek Gebied, Lijn of Punt naar de identificatie van de bijbehorende Geometrie. Dit attribuut legt dus vast dat deze Geometrie bij het betreffende Gebied, Lijn of Punt hoort.

6.4.3.5 *Toepassing presentatiemodel*

Het presentatiemodel kent geen specifieke presentatie van Locatie, althans niet zonder annoteren met de hierna beschreven inhoudelijke IMOW-objecten.

6.4.4 **Objecttype Geometrie**

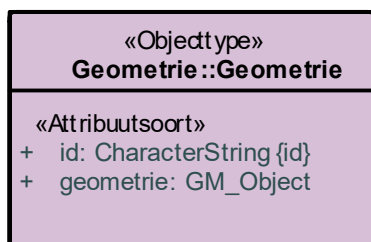
6.4.4.1 *Toelichting op de toepassing*

De verschillende typen van Locatie, die in de vorige paragraaf zijn besproken, worden vastgelegd met Geometrie. Het object Geometrie legt de positie en vorm van een Gebied, Lijn of Punt vast door middel van coördinaten om het te kunnen begrenzen en op een kaart op de juiste positie te kunnen weergeven. Geometrie wordt door zowel IMOW als IMOP gebruikt. Het bevoegd gezag hoeft daardoor Geometrie maar één keer aan te leveren. Vanwege dat gezamenlijk gebruik is Geometrie in een zelfstandig bestand geplaatst waar vanuit IMOP en IMOW apart naar wordt verwezen.

6.4.4.2 *Definitie*

Geometrie is het object dat de geometrie bevat: de geometrische bepaling van een Gebied, Lijn of Punt door middel van coördinaten.

6.4.4.3 *Norm*

Figuur 13 IMOW-afbeelding objecttype Geometrie

Geometrie kent de volgende attributen:

- *id*: het identificerend attribuut dat gebruikt wordt om naar de Geometrie te verwijzen. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.
- *geometrie*: het attribuut dat de coördinaten van de Geometrie bevat. Verplicht attribuut. Komt 1 keer voor.

6.4.4.4 *Toelichting op de attributen en de waardelijsten*

- *geometrie*: dit attribuut bevat de coördinaten van de Geometrie. De geometrische typen die gebruikt worden binnen dit attribuut dient overeen te komen met de gekozen verschijningsvorm van Locatie. Bij Gebied dient dit polygon of multipolygon te zijn, bij Lijn curve en bij Punt point.

6.4.4.5 *Toepassing presentatiemodel*

Het presentatiemodel kent geen specifieke presentatie voor Geometrie.

6.5 Het niveau van annoteren

Een annotatie kan -in inhoudelijke zin- betrekking hebben op een hele Regeltekst of een Juridische regel, of een heel Tekstdeel in het geval van een omgevingsdocument met Vrijetekststructuur, en indien gewenst zelfs op een onderdeel daarvan. In de technische uitwerking worden annotaties gepositioneerd op het niveau van Regeltekst respectievelijk Tekstdeel: iedere annotatie verwijst naar de identificatie van de Regeltekst dan wel het Tekstdeel. De annotatie die inhoudelijk gaat over een onderdeel van een Regeltekst of Tekstdeel verwijst dus niet exact naar het opsommingsonderdeel of het stukje tekst waarop de annotatie van toepassing is (dat heeft namelijk geen identificatie), maar naar (de identificatie van) de Regeltekst (oftewel het artikel of lid) of het Tekstdeel waarin de annotatie voorkomt. Gevolg daarvan is dat DSO-LV bij een bevraging het hele artikel of het hele lid c.q. het hele Tekstdeel toont en niet alleen de Juridische regel of het stukje tekst waar de annotatie inhoudelijk betrekking op heeft. Dat is ook wenselijk omdat op die manier de volledige context wordt getoond.

6.6 Verplichte en onverplichte onderdelen van de standaard en hun juridische status voor instrumenten met Vrijetekststructuur

In het voorgaande deel van dit hoofdstuk is de modellering van de reactieve interventie beschreven: de tekststructuur en de toepassing van IMOW. Een deel hiervan is verplicht, een deel is niet verplicht en keuzes daarin hebben juridische gevolgen. Die worden in deze paragraaf besproken.

Het tweede deel van de reactieve interventie kent een Vrijetekststructuur. Het is verplicht om hierop het STOP-tekstmodel voor de Vrijetekststructuur en de specificatie van de Vrijetekststructuur voor de instructie, die is beschreven in paragraaf 5.2, toe te passen. Iedere FormeleDivisie moet een werkingsgebied hebben. Dit werkingsgebied moet worden vastgelegd door middel van een verwijzing naar de Locatie van de FormeleDivisie dan wel naar de Locaties van de Tekstdelen in die FormeleDivisie. Het toepassen van de specificaties voor Locatie (zie hiervoor paragraaf 6.4.3) is verplicht (voor zover van toepassing). Het is verplicht om Locatie vast te leggen in de vorm van een geografisch informatieobject met een noemer en in het tekstdeel een verwijzing naar het geografisch informatieobject te maken door daarin de noemer op te nemen. Door deze verwijzing in het Tekstdeel krijgt het geografisch informatieobject juridische status. Voor de reactieve interventie is het voldoende om aan deze verplichtingen te voldoen.

C Bijlagen

Bijlage 1 Begrippenlijst

De lijst met de in deze standaard gebruikte begrippen en hun definities is te vinden op [de website van Geonovum](#).

Bijlage 2 Ontwerpkeuzen

Voor de reactieve interventie zijn de volgende ontwerpkeuzen gemaakt:

- 1 Het 'tijdelijk regelingdeel' wordt gebruikt als alternatief voor het meervoudig bronhouderschap.
 - 2 De reactieve interventie heeft de Vrijetekststructuur.
 - 3 De reactieve interventie is zeer beperkt gemodelleerd. Het productmodel van de reactieve interventie kent alleen FormeleDivisie, Tekstdeel en Locatie en staat het gebruik van Hoofdlijn en van inhoudelijke IMOW-objecten niet toe.
-